

MİLLETİMİZLE
ÇEYREK ASIR
Türkiye Geleceğe Hazır

AK PARTİ 25. YIL VİZYONU

İLK ÇEYREK ASIRDAN İKİNCİ ÇEYREK ASRA
DEĞİŞİME YÖN VEREN TÜRKİYE

AK PARTİ

ÖNSÖZ	5
TAKDİM	7
GİRİŞ	
AK PARTİ: MİLLETİMİZİN ESERİ,	
TÜRKİYE’NİN GELECEĞİ.....	11
Büyük Dönüşümden Kurucu Geleceğe	14
Geleceğin Türkiye’si	15
Türkiye’nin Yükselişi	16
I. KÜRESEL SİSTEMDE ÖNCÜ ÜLKE	19
Bütüncül Millî Kapasite	20
Düzen Kurucu ve Değer Üreten Dış Politika	21
Dayanıklı Millî Güvenlik Ekosistemi.....	22
Bağlantısallık, Enerji Güvenliği ve Stratejik Üretim Vizyonu.....	23
Artan Küresel Etki	25
Terörsüz Türkiye, Terörsüz Bölge	26
II. YÜKSEK TEKNOLOJİYLE ÜRETEN, YÜKSEK KATMA	
DEĞERLE BÜYÜYEN TÜRKİYE	29
İstikrar ve Güvenle Büyüyen Ekonomi	30
Sanayide Öncü, Her Alanda Üreten Türkiye.....	31
Tarımda Bereket: Üreten ve Paylaşan Türkiye	32
Enerjide Stratejik Özerklik	32
III. MİLLİ TEKNOLOJİ VE DİJİTAL EGEMENLİK	35
Dijital Egemenlik ve İnsan Odaklı Teknoloji.....	36
Siber Vatan ve Siber Güvenlik	37
Teknolojide Üreten ve Dünyaya Yön Veren Türkiye	38
Dijital Dünyada Hakikatin Savunucusu Türkiye.....	39
IV. ÖNGÖRÜLEBİLİR HUKUK, GÜVEN VEREN YARGI,	
KUŞATICI ANAYASA	41
Temel Haklar Vizyonumuz: İnsan İnsanın Yurdudur	42
Hızlı, Bağımsız ve Hesap Verebilir Yargı.....	43
Kurumsallaşmış Demokrasi İçin Kuşatıcı Anayasa	44
V. GÜÇLÜ, SAYGIN VE İNSAN MERKEZLİ DEVLET	47
Yerelden Yükselen Güç Türkiye	48
Emanet Anlayışı, Ehliyetli Kadrolar, Eser Siyaseti	49
Dijital Çağda Dirençli, Sürdürülebilir ve İnsan Merkezli Şehirler	50

VI. GÜÇLÜ AİLE, MÜREFFEH TOPLUM	53
Müreffeh Türkiye'nin Teminatı: Güçlü Aile, Güçlü Nüfus	53
Nesiller Arası Bağ ve Dayanışma	54
Her Kesimiyle Güçlenen, Her Yeteneğiyle Büyüyen Toplum	55
Yeni Nesil Eğitim ve Beşerî Sermaye	55
Sağlıklı Toplumun Temeli Güçlü Sağlık Sistemi.....	56
Ahde Vefa: Şehit Yakınları ve Gazilerimiz	57
Sosyal Koruma Sistemi ve Sosyal Yardımlar	57
VII. TÜRKİYE YÜZYILI KADINLA MÜMKÜN	59
Eğitim: Güçlü Kadın Güçlü Aile GüçlüToplum	59
Çalışma Hayatı ve Sosyal Destek Mekanizmalarıyla Güçlü Kadın	60
Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Sıfır Tolerans	60
Kadın Sağlığının Korunması ve Geliştirilmesi	61
VIII. GELECEĞİN MİMARİ GENÇLİK	63
Dijital Çağın Öncü Kuşağı	63
Söz Sahibi Gençlik	64
Köklerinden Güç Alan, Geleceğe Yön Veren Gençlik	64
IX. YEŞİL DÖNÜŞÜM ÇAĞINDA TÜRKİYE	67
X. İKİNCİ ÇEYREK ASRIN EŞİĞİNDE TÜRKİYE	69

ÖNSÖZ

AK Parti, milletin bağrından doğmuş, milletin iradesiyle yürümüş, gücünü ne bir zümreden ne de bir vesayet odağından almış, sadece ve sadece milletinden almış bir siyasi harekettir.

Milletimizin bize yüklediği bu tarihî sorumluluğun bilinciyle hazırlanan AK Parti'nin 25. Yıl Vizyonu, çeyrek asırlık bir yürüyüşün ardından verdiği sözlerini yerine getirmiş bir siyasi hareketin millete ve tarihe karşı yeni bir ahdidir. Nereden geldiğimizi unutmadığımızın ve nereye yürümemiz gerektiğini çok iyi bildiğimizin beyanıdır.

Bugün dünya, tarihî bir süreçten geçmektedir. İnsanlığa vaat edilen kalıcı barış da, herkesi kuşatacağı söylenen refah da, kurallara dayalı olduğu iddia edilen uluslararası düzen de ağır bir imtihan vermektedir.

Böylesi dönemler, büyük stratejilerin ve güçlü vizyonların da yükseldiği dönemlerdir. Tarih, değişimi doğru okuyabilen, millî kapasitesini ortak bir hedef etrafında seferber edebilen ve geleceğini uzun vadeli bir ufukla planlayabilen milletlerin yükselişine şahitlik etmiştir. Bugün, AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı, tam da böyle bir zeminde ve Cumhuriyetimizin yeni yüzyılında başlamaktadır.

İlk çeyrek asırda sorunlarını çözen, kendi gücüne güvenen, kendi kararını veren ve kendi yolunu çizen Türkiye'yi hep birlikte inşa ettik. Önümüzdeki çeyrek asır ise inşa ettiğimiz bu kapasitenin kurucu bir etkiye dönüşeceği dönem olacaktır. Hedefimiz sadece değişimin hızına ayak uydurmak değil, değişime yön verebilmektir. Kurallarını başkalarının yazdığı bir dünyaya razı olmak değil, daha adil bir dünyanın kuruluşuna Türkiye'nin mührünü vurmaktır.

Bir asır önce, bütün imkânsızlıklar içerisinde yeni bir devlet kurmayı başaran milletimiz, bugün de geleceğine sahip çıkacak, bölgesinde ve dünyada müessir bir güç olacak imkâna, birikime ve iradeye sahiptir. Bizim tek gayemiz, bu imkânı, birikimi ve iradeyi ortak bir hedef etrafında seferber edebilmektir. İstikametimiz bir, hedefimiz birdir. Köklerinden aldığı güçle geleceğe yön veren, üreten, yöneten ve geleceği kuran Büyük ve Güçlü Türkiye'dir. Gayret etmek; hakkın, iyinin ve güzelin hâkim olması için mücadeleyi sürdürmek vazifemizdir.

AK Parti'nin 25. Yıl Vizyonu, bu tarihi sorumluluğumuzu yerine getirebilmenin yol haritası, milletimizin kutlu yürüyüşünü yarınlara taşıma kararlılığımızın tescilidir.

Recep Tayyip ERDOĞAN

TÜRKİYE CUMHURBAŞKANI

AK Parti Genel Başkanı

Aydınlığa açık
Karanlığa kapalı

—AK PARTİ—
25 YAŞINDA

MİLLETİMİZLE ÇEYREK ASIR *Türkiye Geleceğe Hazır*

AK PARTİ

TAKDİM

AK Parti'nin 25. Yıl Vizyonu, aziz milletimizin yeniden diriliş ve yükseliş iradesinin bir tezahürüdür. Bir vizyon; bir milletin geçmişini nasıl idrak ettiğinin, bugününü hangi değerlerle inşa ettiğinin ve geleceğini hangi ufuklara taşımak istediğinin kayda geçirilmesidir. AK Parti'nin 25. Yıl Vizyonu, partimizin içe dönük bir söylemi değil; ülkemize ve tüm dünyaya yönelik güçlü, şahsiyetli ve iddialı bir duruşun ilanıdır.

AK Parti'nin çeyrek asırlık yolculuğu, küresel ölçekte eşine az rastlanan köklü bir dönüşüm hikâyesidir. 2002 öncesinde; vesayet gölgesinde daralan bir demokrasi, kronik krizlerin yorduğu bir ekonomi, siyasal sistemin üzerindeki anti-demokratik müdahaleler, dış politikada edilgen bir tutum, temel hak ve inanç hürriyetlerinin kısıtlanmasıyla açılan toplumsal yaralar ve teknolojik/askeri alanda dışa bağımlılığın getirdiği özgüven eksikliği hâkimdi.

Bugün gelinen noktada Türkiye; demokratik meşruiyetini tahkim etmiş, millî iradeyi her türlü vesayetin üzerinde konumlandırmış ve karar alma süreçlerini stratejik özerklik bilinciyle yürüten bir ülkedir. Küresel ölçekte öncü savunma sanayi; dünyaya örnek teşkil eden sağlık altyapısı; kıtaları birbirine bağlayan ulaştırma ve lojistik ağları; kendi otomobilini üreten, millî muharip uçağını göklere taşıyan ve uzay araştırmalarında yerini alan yüksek teknoloji ekosistemi ile Türkiye, kendi imkânlarıyla üreten, kendi gücüne güvenen ve geleceğini kendi elleriyle inşa eden bir ülke konumuna gelmiştir. Türkiye bugün, uluslararası arenada krizleri yönetebilen, çatışmalara çözüm üretebilen, bölgesine istikrar getiren ve küresel adalet arayışında kurucu bir sorumluluk üstlenen müessir bir ülke hâline gelmiştir.

Bu tarihi dönüşüm; kapsayıcı bir vizyonun, tavizsiz bir kararlılığın ve milletimizin ortak iradesinin eseridir. Partimizin sahip olduğu en büyük ve en köklü gücü; aziz milletimizin, Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğine duyduğu derin, sarsılmaz ve müstesna güvendir. Ömrünü millete ve Türkiye'nin ideallerine vakfeden, uluslararası alanda ülkemizin onurunu tavizsiz bir duruşla savunan Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a en derin şükranlarımızı sunuyoruz.

AK Parti'nin 25. Yıl Vizyonu'nun asıl ve yegâne sahibi aziz milletimizdir. Bu vizyonun hazırlık süreci partimizin yetkili kurullarında tamamlanmış olsa da, hayata geçirilme gücü doğrudan doğruya milletimizin sandıkta tecelli eden demokratik iradesine dayanmaktadır. Türkiye'nin bu kutlu yolculuğunda emeği geçen herkese, kurucu kadrolarımıza, ilk günden itibaren desteğini esirgemeyen fedakâr vatandaşlarımıza, partimizi zorlu sınamalarda yüreklilikle savunan gönüllülerimize, ufuk açıcı fikirleriyle katkı sunan akademisyen ve sivil toplum temsilcilerine yürekten teşekkür ediyoruz.

AK Parti'nin 25. Yıl Vizyonu, aziz milletimizin yeniden diriliş ve yükseliş iradesinin bir tezahürüdür. Bu vizyon; bir milletin geçmişini nasıl idrak ettiğinin, bugününü hangi değerlerle inşa ettiğinin ve geleceğini hangi ufuklara taşımak istediğinin kayda geçirilmesidir. AK Parti'nin 25. Yıl Vizyonu, partimizin içe dönük bir söylemi değil; ülkemize ve tüm dünyaya yönelik güçlü, şahsiyetli ve iddialı bir duruşun ilanıdır.

Çeyrek asırlık köklü bir başarı geleneğinin üzerine inşa edilen bu vizyon, geride bıraktığımız 25 yılın tecrübeleri ve yol göstericiliği üzerine hazırlanarak, gelecek yirmi beş yılın kalkınma, ilerleme ve şahlanışına dair bir kutup yıldızı olması umuduyla 14 Ağustos 2001'in o ilk günkü heyecanı ile hazırlanmıştır. Türkiye Yüzyılı Vizyonunun çatısı altında ülkemize büyük bir güç katacağına inandığımız AK Parti 25.Yıl Vizyonu yalnızca partimizin değil, daha adil bir dünya umudunu taşıyan, dünyanın neresinde olursa olsun "Büyük ve Güçlü Türkiye" idealine inanan herkese adanmıştır. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının ihyasında, AK Partimizin ikinci çeyrek asrının başlangıcında, Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, milletimizle dayanışma içinde yürümeye ve ülkemizin başarı hikâyesine yepyeni sayfalar eklemeye kararlılıkla devam edeceğiz.

AK Parti
Genel Sekreterliği
14.08.2026

— AK PARTİ —
25 YAŞINDA

AK PARTİ: MİLLETİMİZİN ESERİ, TÜRKİYE’NİN GELECEĞİ

14 Ağustos 2001’de “aydınlığa açık, karanlığa kapalı” düsturuyla kurulan AK Parti, her şeyden önce siyaset ile toplumu buluşturmuştur. Başarısının temelinde, Türkiye’nin farklılıklarını ortak bir gelecek fikri etrafında birleştirmesi yatmaktadır.

Siyasetin daraldığı, ekonominin ağır bir kriz yaşadığı, devlet ile toplum arasındaki güven bağının zayıfladığı bir dönemde milletin değişim talebine verilmiş tarihi bir cevaptır. AK Parti’yi milletimiz kurmuştur.

AK Parti kurulduğunda, Türkiye’nin önündeki esas mesele, yalnızca alternatif bir siyaset arayışı değildi. Siyasetin itibarının, demokratik temsilin, ekonomik istikrarın, kamu hizmetlerinin ve ortak gelecek duygusunun yeniden inşa edilmesi gerekiyordu. “Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak” sözü, milletimizle bir ahitti. Milletin iradesini siyasetin merkezine yerleştiren yeni bir toplumsal sözleşme vaadiydi.

AK Parti’nin doğduğu dünya, Soğuk Savaş sonrasının tek kutuplu düzenine, hızlanan küreselleşmeye ve Avrupa Birliği’nin genişleme dalgasına sahne oluyordu. Güvenlik, ekonomi ve diplomasi büyük ölçüde Batı merkezli kurumların belirlediği çerçevede tartışılıyordu. 11 Eylül saldırıları ise güvenlik ile özgürlük arasındaki dengenin bütün dünyada yeniden sorgulandığı yeni bir dönemi başlatmıştı.

Türkiye’de ise 1990’lı yılların koalisyonları, yüksek enflasyon, bozulmuş kamu malî dengesi, 28 Şubat’ın toplumsal ve siyasal travmaları, 1999 depreminin ortaya çıkardığı kapasite sorunları ve 2001 ekonomik krizi bir güvensizlik üretmişti. Devlet vatandaşına vaktinde ulaşamıyor, toplumun geniş kesimleri siyasal ve ekonomik merkezin dışında tutuluyordu. Kimlik ile kalkınma, özgürlük ile güvenlik, gelenek ile modernleşme birbirine karşıt olgular gibi sunuluyordu.

AK Parti;

- **Temsil açığına millet iradesiyle,**
- **İstikrar açığına güçlü ve öngörülebilir yönetimle,**
- **Hizmet açığına eser siyasetiyle,**
- **Kalkınma açığına yatırım ve girişimcilikle,**
- **Özgüven açığına Türkiye merkezli bir gelecek tasavvuruyla karşılık verdi.**

Şehir ile taşra, devlet ile toplum, gelenek ile gelecek, üretim ile sosyal adalet arasında yeni köprüler kurdu.

AK Parti hareketinin başarısı, Türkiye’yi tek bir kimliğe sıkıştırmadan milletin tarihi ve kültürel çoğulluğunu eşit vatandaşlıkta buluşturabilmesinden geldi. Partimiz, siyaseti seçkinler arasındaki kapalı bir rekabet olmaktan çıkarıp, toplumun çevreden merkeze yürüyüşünün meşru zemini hâline getirdi. Böylece 2002 yılında yalnızca iktidar değişmedi; siyasal katılımın sosyolojisi, kamu hizmetinin ölçeği ve Türkiye’nin kendisi hakkındaki kanaati de değişti.

AK Parti; demokratlığı, millî iradenin üstünlüğünü, hukukun bağlayıcılığını, temel hakları, çoğulculuğu, serbest teşebbüsü, katılımcılığı ve hesap verebilirliği vazgeçilmez sayar. Partimiz, devleti millete hükmeden bir kurum olarak telakki etmez, devletin milletin hizmetinde olduğunu savunur. Demokratik meşruiyet üzerinden yönetme hakkını yerine getirirken her vatandaşın hukukunu teminat altına alır. Farklılıkları tehdit olarak değil, ülkemizin zenginliği olarak görür.

AK Parti'nin kimliği, ne geçmişe kapanmak ne de başkasının modernliğini taklit etmektir. Bizim anlayışımız, yerli-milli değerlerden evrensel bir siyaset dili üretmektir. **Partimiz kültürel bakımdan muhafazakâr, siyasal bakımdan reformcu ve demokrat, ekonomik bakımdan üretken ve girişimci, sosyal bakımdan her kesimi kuşatan ve dış politikada özerk ve bağımsızdır. Dünyayla ilişkilerde Türkiye merkezli ve yapıcı, millî kimlikte özgüvenli, insanlık karşısında sorumluluk sahibidir.**

AK Parti'yi, Türkiye ve dünyada pozitif biçimde ayrıştıran tam da bu terkiptir. Bir yandan seçimle gelen yönetimi her türlü vesayetin üzerinde tutarken, diğer yandan da devleti güçlendirmiştir. Bir yandan piyasayı ve girişimciliği büyütürken diğer yandan sosyal devletin kapsama alanını genişletmiştir. Bir yandan köklere sahip çıkarken diğer yandan teknolojiye, yeniliğe ve küresel rekabete yönelmiştir. Bir yandan millî egemenliği korurken diğer yandan mazlumların hukukunu küresel gündeme taşımıştır.

AK Parti, siyasi bir hareket olarak, çeyrek asırda Türkiye'nin ölçeğini büyütmüştür.

Yirmi beş yıllık yürüyüşün **ilk büyük kazanımı, siyasetin meşruiyet merkezinin açık ve tartışmasız biçimde millet iradesi olmasıdır.** Demokratik standartların yükseltilmesi, vesayet alanlarının daraltılması, farklı toplumsal kesimlerin görünürlük ve temsil imkânlarının genişlemesi, kamu yönetiminin vatandaşın gündelik hayatına daha duyarlı hâle gelmesi bu dönüşümün parçalarıdır. Hak ve özgürlükler alanındaki adımlar, toplumun uzun süre sessiz bırakılmış kesimlerine devletin eşit vatandaşlık diliyle yaklaşmasının yolunu açmıştır.

İkinci kazanım, Türkiye'nin hizmet ve altyapı kapasitesinin ölçeğini büyütme. Ulaşım ağlarından sağlık tesislerine, eğitim kurumlarından toplu konuta, dijital kamu hizmetlerinden şehir altyapısına kadar ülkenin her bölgesine yayılan yatırımlar, fırsatlara erişimi genişletmiştir. Milletimizin devletten beklentisi yükselmiştir. Bir zamanlar ayrıcalık sayılan hizmetler standart hak ve kamu sorumluluğu hâline gelmiştir. Bugün daha yüksek kalitenin talep edilmesi de bu dönüşümün başarısının sonucudur.

Üçüncü kazanım, sosyal devlet anlayışının toplumun gerçek ihtiyaçlarını karşılamasıdır. Sağlık güvencesinin genişlemesi; sosyal yardımların kurumsallaşması; engellilere, yaşlılara, kadınlara, çocuklara, şehit yakınlarına ve gazilere ve ihtiyaç sahibi ailelere yönelik desteklerin çeşitlenmesi kalkınmanın yalnızca büyüme rakamlarından ibaret olmadığını göstermiştir. AK Parti'nin toplumsal siyaseti, insanı ekonomik sistemin yükü olarak görmemiştir. Kalkınmayı milletimize hizmetin temel belirleyicisi kabul etmiştir.

Dördüncü kazanım, ülkemizin teknolojiye dayanan üretim gücünün ve girişimci ruhunun önünün açılmasıdır. Yeni sanayi merkezleri, büyüyen ihracat kapasitesi, KOBİ'ler, organize sanayi bölgeleri, tarım ve hizmetler sektöründeki dönüşüm, Türkiye'nin ekonomik ölçeğini büyüttüştür. Kamu yatırımlarının ülke sathına yayılması, bölgesel hareketliliği artırmıştır. Eğitim ve ulaşım imkânları milletimizin tümünü kapsamıştır.

Beşinci kazanım, stratejik özerklik iradesidir. Savunma sanayi, enerji, ulaştırma, sağlık, diplomasi ve insani yardım alanlarında geliştirilen kapasite, Türkiye'nin başka yerlerde alınan kararların sonuçlarına maruz kalmasını engellemiştir. Bölgesinde ve dünyada "sözü güçlü, gücü tesirli" ülke konumuna gelmiştir. Türkiye, güvenliğini başkalarının iradesine bırakmayan, dostlarını çoğaltan, krizlerde arabuluculuk yapabilen, mazlumların ve mağdurların sesini duyuran daha etkin bir bölgesel ve küresel aktöre dönüşmüştür.

AK Parti'yi Türkiye siyasetinde farklı kılan kendine özgü siyaset tarzıdır. Bu tarzın merkezinde millet iradesi, sahici liderlik, toplumla kesintisiz temas, siyasi risk alabilme, sorun çözme ve krizler karşısında mukavemet üretme kapasitesi vardır.

Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde siyaset, geniş toplum kesimlerinin talep, beklenti ve değerlerinin yönetim süreçlerine taşındığı bir temsil alanına dönüştürülmüştür. Daha önce siyasetin ve devletin çeperinde tutulan kesimlerin karar süreçlerine katılması sağlanmış, siyasal alan milletin lehine genişletilmiştir.

AK Parti, Türkiye'deki siyasal yapıları da demokratikleştiren bir hareket olmuştur. Milli iradenin üstünlüğünü esas alan reformlar, askerî ve bürokratik vesayetin siyaset üzerindeki belirleyiciliğini geriletmiş, demokratik meşruiyetin kaynağının millet ve sandık olduğu anlayışını yerleştirmiştir. Siyaset kurumunun hareket alanı genişledikçe diğer partiler de topluma yönelmek, farklı kesimlerle temas kurmak zorunda kalmıştır. AK Parti hem kendisini dönüştürmüş hem diğer partileri dönüşüme zorlamış hem de bu değişim sürecini yönetmiştir.

Bu başarılar bir kusursuzluk iddiası değildir. Eleştiriyi dikkate almak, eleştiriden öğrenmek, aksayanı düzeltmek ve milletle kurulan gönül bağı her gün yeniden hak etmek, başarımızın temelinde yer almaktadır. AK Parti'nin ikinci çeyrek asra taşıyacağı en büyük güç, kendi muhasebesini yapabilme ve kendini yenileyebilme cesaretidir.

AK Parti'nin yirmi beşinci yılı da sadece geçmişin başarılarını anma vesilesi olarak görülmemelidir. Milletimizin huzurunda samimi bir muhasebe yapma, eksiklerimizi cesaretle görme ve ikinci çeyrek asrın istikametini ilan etme eşiği olarak görülmelidir.

Şimdi önümüzde daha büyük görev ve sorumluluklar vardır. Yapılmış olanı korumak, eksik olanı tamamlamak ve zamanı geçmiş olanı yenilemek zorundayız.

İlk çeyrek asrın sonu, bir varış çizgisi değil, milletle yenilenen ahdimizin yeni bir başlangıç eşiğidir.

Milletimizin eseri olan AK Parti, Türkiye'nin geleceğini milletle birlikte ihya ve inşa etmeye devam edecektir.

BÜYÜK DÖNÜŞÜMDEN KURUCU GELECEĞE

Milletin tarihsel hafızasını çağın imkânlarıyla buluşturan AK Parti, demokratik meşruiyeti yönetim gücüne, yönetim gücünü esere, eseri toplumsal refaha, refahı millî özgüvene, millî özgüveni de stratejik özerkliğe dönüştüren kurucu bir dönüşüm hareketidir.

Hedefimiz, milletimizi yüksek refaha, güvene ve huzura kavuşturmanın yanında daha adil ve kapsayıcı bir küresel düzenin kurucu aktörü ve kıtaların, kültürlerin, koridorların merkez ülkesi olmaktır. Bu büyük ideal tarihimizin ve medeniyetimizin bize yüklediği stratejik bir sorumluluktur.

Dünya; siyasi, ekonomik, teknolojik ve toplumsal dinamiklerin yeniden şekillendiği, küresel güç dengelerinin değiştiği ve uluslararası rekabetin yeni boyutlar kazandığı bir süreçten geçmektedir.

Yirminci yüzyılın sonlarında oluşan tek kutuplu hegemonik düzen, tekrarlanan ekonomik ve jeopolitik krizlerin etkisiyle zayıflarken, güç dengeleri de giderek Doğu'ya ve Küresel Güney'e doğru kaymaktadır. Küresel finans krizleri, salgınlar, enerji arzındaki kırılganlıklar, tedarik zincirlerindeki aksaklıklar ve artan jeopolitik gerilimler, uluslararası sistemin işleyişine ilişkin varsayımların yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

2008 ekonomik krizinden bu yana büyük ekonomiler korumacı politikalara yönelmekte ve devletler ekonomide yeniden daha etkin bir rol üstlenmektedir. Öte yandan teknolojik dönüşüm, üretimden güvenliğe kadar birçok alanı yeniden şekillendirirken, ekonomi ile jeopolitik arasındaki sınırlar giderek belirsizleşmektedir. Yapay zekâ, kuantum teknolojileri, enerji, kritik madenler, veri altyapıları, yeşil dönüşüm ve ulaştırma koridorları gibi yeni rekabet alanları, devletlerin küresel sistemdeki konumlarını yeniden tanımlamaktadır.

Uluslararası sistem çok kutuplu bir yapıya dönüşürken, uluslararası barışın kırılganlaştığı ve rekabetin yanı sıra belirsizliklerin de derinleştiği tarihi bir ara döneme girilmektedir.

Gazze'de yaşanan soykırım ve insanlığa karşı işlenen suçlar, uluslararası sistemin vicdani ve hukuki sorumluluklarını yerine getirme kapasitesinden yoksun olduğunu çarpıcı bir şekilde gözler önüne sermiştir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın dile getirdiği **“Dünya beşten büyüktür!”** çağrısı, yalnızca Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin yapısına yönelik bir eleştiri değildir. **Daha kapsayıcı, daha adil ve temsil gücü daha yüksek, kurallara dayalı bir küresel düzen arayışının ortak ifadesi hâline gelmiştir.**

Bu yeni dönemde ülkelerin konumunu belirleyecek ana unsurlar; sağlam devlet kapasitesi, kurumsal etkinlik, teknolojik yetkinlik, toplumsal dayanıklılık ve değer eksenli siyasettir.

Maddi güç unsurları devletlerin rakiplerini ve hasımlarını caydırmak için yeterli olabilir. Fakat adil ve sürdürülebilir bir düzen inşa etmek ancak toplumsal derinliği haiz ve milletin bütünü tarafından içselleştirilmiş kerim devlet anlayışıyla mümkündür.

Böyle dönemler, güçlü vizyonların ve büyük stratejilerin yükseldiği dönemlerdir. Tarih, her zaman değişimi doğru okuyan, milli kapasitesini ortak hedefler doğrultusunda seferber eden ve geleceği uzun vadeli bir perspektifle planlayan devletlerin yükselişine tanıklık etmiştir. AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı, tam da böyle bir konjonktürde ve Türkiye Yüzyılı'nda yeni bir dönemin başlangıcını ifade etmektedir.

Türkiye Yüzyılı vizyonu, kazanımlarımızı ikinci yüzyıla taşıma iradesinin tecellisidir. Geçmişin birikimi üzerine yükselerek geleceğin hedeflerine yönelen, güçlü millet, saygın devlet ve sağlam gelecek idealini milletimizin ortak iradesiyle buluşturan büyük bir yürüyüşün adıdır. AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı ise bu vizyonun hayata geçirileceği, Türkiye'nin yeni hedeflerine kararlılıkla ilerleyeceği yeni bir sayfayı ifade etmektedir.

GELECEĞİN TÜRKİYE'Sİ

Bugün sahip olduğumuz stratejik birikim, ikinci çeyrek asrın en güçlü sermayesidir. Önümüzdeki dönemin temel hedefi, bu stratejik kapasiteyi daha ileri bir seviyeye taşıyarak Türkiye'nin milli dayanıklılığını ve küresel etkisini tahkim etmektir.

Güçlü ve üretken ekonomi, sağlam demokrasi, kuşatıcı sivil bir anayasa, güven veren hukuk sistemi, etkin kamu yönetimi, nitelikli insan kaynağı, güçlü aile, yüksek teknoloji, yeşil dönüşüm, yerli savunma sanayi, enerji güvenliği ve etkin diplomasi aynı büyük stratejinin birbirini tamamlayan sütunlarını oluşturmaktadır. Her politika alanı, Türkiye'nin bütüncül milli kapasitesini büyüten ortak bir hedefe hizmet etmektedir.

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı, bu bütüncül anlayışın yeni evresidir. Hedefimiz, değişimin yönünü belirleyen, yeni fikirler üreten, yeni teknolojiler geliştiren, yeni iş birlikleri kuran ve uluslararası sistemin geleceğine yön veren kurucu bir özne olmaktır. Sağlam devlet kapasitesiyle desteklenen nitelikli toplum, yüksek teknoloji ile desteklenen güçlü ekonomi, milli irade ile tahkim edilen meşruiyet ve insanı merkeze alan kalkınma anlayışı bu vizyonun temel dayanaklarıdır.

AK Parti'nin ikinci çeyrek asırda yol haritasını oluşturan bu vizyon, geçmişten aldığı tecrübeyi geleceğin ihtiyaçlarıyla buluşturan, köklü medeniyet birikimini çağın imkânlarıyla harmanlayan ve Türkiye'nin milli kapasitesini küresel ölçekte stratejik değere dönüştüren kapsamlı bir büyük stratejiyi temsil etmektedir. Hedefimiz var olan devlet kapasitesini,

- **İstikrarlı bir ekonomiyle beslemek,**
- **Kuşatıcı bir yeni anayasa ile güvence altına almak,**
- **Eğitimle derinleştirmek,**
- **Bilim ve teknolojiyle yenilemek,**
- **Dinamik ve yenilikçi üretim modeliyle büyötmek,**
- **Sağlam aile yapısıyla kök salmak ve**
- **Milli iradenin merkeze alındığı bir siyaset anlayışıyla meşruiyetini tahkim etmektir.**

Değişen dünyanın sınamaları karşısında ise dış politikayla devlet kapasitemizi küresel stratejik bir etkiye dönüştürmektir. Bu unsurların her biri aynı vizyonun

TÜRKİYE'NİN YÜKSELİŞİ

AK Parti'nin siyasi anlayışı, bu bütüncöl devlet tasavvuru üzerine yükselmektedir. Önümüzdeki dönemde kalkınma ile demokrasi, güvenlik ile özgürlük, üretim ile teknoloji, çevre ile sanayi, milli kimlik ile evrensel rekabet gücü aynı stratejik ufuk içinde birlikte ilerleyecektir. Kamu yönetiminden yerel yönetimlere, eğitimden aile politikalarına, hukuktan ekonomiye, dijital dönüşümden yeşil kalkınmaya kadar her politika alanı ortak bir gelecek tasavvurunun parçası olacaktır.

Bu nedenle **ikinci çeyrek asır, yeni bir kalkınma ufkunun ve yeni bir siyaset vizyonunun dönemidir.** Gücünü tarihinden alan, yönünü geleceğe çeviren bu vizyon; Türkiye'nin sahip olduğu tüm imkânları ortak bir hedef etrafında seferber etmektedir.

Her çağ, kendi öncülerini ortaya çıkarır. Öncü ölkeler yalnızca gelişmeleri izleyen veya değişime uyum sağlayan ölkeler değil; geleceği öngören, riskleri yöneten, fırsatları değerlendiren ve milletine yeni ufuklar açan ölkelerdir. Bu ölkeler, devletin kapasitesini güçlü kurumlar inşa etmek, bilim ve teknolojiye yatırım yapmak, üretim kabiliyetlerini derinleştirmek, insan kaynağını zamanın ruhuna uygun biçimde geliştirmek ve toplumsal dayanışmayı perçinlemek için kullanırlar. Böylece bölgesel ve küresel ölçekte güven üreten aktörler hâline gelirler. AK Parti'nin geleceğe yönelik vizyonu, ölkemizi bu öncü ölkeler arasında kalıcı biçimde konumlandırarak adaletle hadim beşerî bir nizam kurma iradesi göstermektedir.

Bu iradenin en büyük dayanağı, milletimizin ortak birikimidir. Önümüzdeki dönemin temel hedefi, bu birikimi daha ileriye taşımaktır. Ekonomide yüksek katma değerli üretimi yaygınlaştırmak, bilim ve teknolojide öncü ülkeler arasında yer almak, eğitimde insan odaklı dönüşümü hızlandırmak, aileyi ve toplumsal dayanışmayı güçlendirmek, şehirlerimizi daha dirençli ve yaşanabilir hâle getirmek, hukuk devletini tahkim etmek, kamu yönetiminde etkinliği ve dijitalleşmeyi artırmak ve uluslararası alanda Türkiye'nin kurucu etkisini güçlendirmek aynı büyük stratejinin birbirini tamamlayan hedefleridir. Her biri, Türkiye'nin milli kapasitesini büyüten vizyonun parçasıdır.

Bu vizyon bir partinin değil, bir milletin vizyonudur. 86 milyonun ortak eseridir ve ancak 86 milyonun omuz vermesiyle gerçekleşecektir. Bizler; eski Türkiye'nin sorunlarını çözen tecrübenin, yeni dünyanın fırsatlarını istikbale dönüştürecek iradenin ve kadim medeniyetimizin insanlığa söyleyecek sözü olduğuna inananların gücüne güveniyoruz.

Bu vizyon, gelecek nesillerin daha güçlü ve daha müreffeh bir Türkiye'de yaşamasını sağlayacak ortak bir gelecek tasavvurudur. Hedefimiz, gelecek nesillerimize, kurallarını başkalarının yazdığı bir dünya değil, **kuruluşunda Türkiye'nin mührü olan adil bir dünya** bırakmaktır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifade ettiği gibi, "Hedefi olmayanın başarıya kilitlenmesi mümkün değildir."

Türkiye Yüzyılı'nın yeni evresi; üreten, yöneten ve yön veren Türkiye'nin inşası olacaktır.

Yolumuz bir, istikametimiz birdir. Geleceğin **Büyük ve Güçlü Türkiye'sini** köklerimizden aldığımız güçle, milletle birlikte kuracağız. Türkiye Yüzyılı'nı eserden nitelik devrimine, millî güçten küresel adalet kuruculuğuna taşıyacağız.

I. KÜRESEL SİSTEMDE ÖNCÜ ÜLKE

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı, uluslararası sistemin yeniden şekillendiği tarihsel bir dönüm noktasında başlamaktadır. Uluslararası sistem, artık düşük yoğunluklu rekabet döneminden yüksek belirsizlik ve çok boyutlu stratejik rekabet dönemine geçmiştir. Güvenlik ile ekonomi, teknoloji ile jeopolitik, enerji ile kalkınma, iç politika ile dış politika arasındaki sınırlar giderek ortadan kalkmıştır. Bu büyük tarihsel dönüşüm, fırsatlarla birlikte yeni riskleri de beraberinde getirmektedir.

Büyük güç rekabetinin derinleşmesi, bölgesel çatışmaların yaygınlaşması, küresel tedarik zincirlerinin kırılganlaşması, enerji ve gıda güvenliğine yönelik tehditler, yüksek ve yoğunluklu teknolojik dönüşümler, siber saldırılar, iklim kaynaklı riskler ve küresel yönetim mekanizmalarının etkinliğini kaybetmesi, devletlerin dış politika yönelimini, güvenlik ve kalkınma anlayışlarını köklü biçimde değiştirmektedir.

Artık hiçbir ülke yalnızca askerî gücüyle, ekonomik büyüklüğüyle veya diplomatik kapasitesiyle bu çok boyutlu riskleri yönetemez. Yeni dönemin belirleyici unsuru; belirsizliklere karşı dayanıklı, krizlere hazırlıklı, sağlam işbirlikleri ve ortaklıklar kuran, millî gücün tüm unsurlarını ortak bir stratejik hedef doğrultusunda harekete geçirebilen devlet ve toplum kapasitesidir.

İçinden geçmekte olduğumuz çağ, büyük stratejilerin çağıdır. Günümüzde rekabet, daha dirençli, daha yenilikçi ve daha etkili kurumlar inşa edebilme yarışına dönüşmektedir.

Türkiye, büyük kırılmaların yaşandığı bir dönemde dönüşümü doğru okuyan ve yeni dönemin dinamiklerine erkenden uyum sağlayan ülkelerden biridir. AK Parti'nin ilk çeyrek asrında gerçekleştirilen reformlar, güçlendirilen demokratik meşruiyet, geliştirilen devlet kapasitesi, büyütülen ekonomi, millî savunma sanayi, teknoloji yatırımları ve çok boyutlu dış politika vizyonu, **Türkiye'yi yeni döneme hazırlayan güçlü bir stratejik birikim oluşturmıştır.**

Ülkemiz, bölgesel gelişmeleri takip eden bir aktör olmanın ötesine geçmiş; krizlere çözüm üretebilen, çoklu diplomatik girişimlere eş zamanlı olarak müdahale edebilen ve bulunduğu coğrafyanın stratejik istikametini etkileyebilen **müessir bir ülke** hâline gelmiştir.

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı, bugüne kadar inşa ettiği stratejik birikimi yeni bir aşamaya ve büyük hedeflere ulaştırma dönemdir. Asıl hedefimiz yalnızca mevcut kazanımlarımızı korumak değil, Türkiye'nin sahip olduğu millî güç unsurlarını bir **büyük strateji** etrafında bütünleştirerek ülkemizi **uluslararası sistemin kurucu aktörlerinden** biri hâline getirmektir.

Bu vizyonun merkezinde Türkiye'yi gelecekte **küresel etkiye sahip kurucu bir ülke** haline getirme hedefi yer almaktadır. Bu hedef, bölgesel ve küresel ölçekte güven veren, ortaklık geliştiren, çözüm üreten ve uluslararası düzenin geleceğine yön veren öncü ülkelerden biri hâline gelmesini ifade etmektedir. Bu yaklaşım, coğrafi nüfuz alanlarını genişletmek yerine; fikir, kapasite, diplomasi, teknoloji, ekonomi ve güvenlik alanlarında küresel ölçekte kalıcı stratejik etki üretmeyi esas almaktadır.

Küresel etkinin en önemli dayanağı ise güçlü devlet kapasitesi ve bütüncül millî güç anlayışıdır. AK Parti'nin ikinci çeyrek asır vizyonunda hedefimiz; diplomasiyi, ekonomiyi, teknolojiyi, savunma sanayini, enerjiyi, ulaştırmayı ve nitelikli insan kaynağını ortak stratejik hedeflere yönelten **bütüncül bir stratejik mimari** kurmaktır. Çünkü günümüz dünyasında kalıcı etki, ancak millî gücün bütün unsurlarını aynı stratejik istikamette etkin bir şekilde harekete geçirebilen devletler ve toplumlar tarafından üretilebilmektedir.

BÜTÜNCÜL MİLLÎ KAPASİTE

Türkiye'nin küresel ölçekte kurucu etki üretebilmesi, sağlam bir devlet kapasitesine bağlıdır. İkinci çeyrek asrın büyük stratejisi de bu anlayış üzerine inşa edilmektedir. Millî gücün her unsurunu birbirini besleyen ve aynı hedefe yönelen bütüncül bir stratejik mimarinin parçaları olarak ele almaktadır. Böylece sağlam devlet kapasitesi yalnızca kamu yönetiminin etkinliğiyle sınırlı kalmayacak; ekonomik üretimden teknolojik yeniliğe, savunma sanayinden diplomatik etkiye kadar uzanan bütün alanlarda ortak bir güç üretme mekanizmasına dönüşecektir.

Bu anlayışta diplomasi güvenliği güçlendirecek, güvenlik ekonomik istikrarı destekleyecek, ekonomik kapasite teknoloji yatırımlarını hızlandıracak, teknoloji savunma sanayini ileri taşıyacak, savunma sanayi ise hem caydırıcılığı artıracak hem de sivil teknolojik dönüşümü besleyecektir. Enerji güvenliği, ulaştırma koridorları, dijital altyapılar, kritik madenler ve nitelikli insan kaynağı da bu bütüncül yapının ayrılmaz parçaları olacaktır. Böylece millî gücün her unsuru diğerini destekleyen stratejik bir çarpana dönüşecektir.

İkinci çeyrek asır, Türkiye'nin sahip olduğu bütün millî kapasiteyi küresel ölçekte öncü bir devlet olma hedefine ulaşmak için seferber edeceği yeni bir kalkınma ve devlet inşa dönemidir. Amacımız yalnızca daha sağlam bir ekonomi kurmak, daha ileri teknolojiler geliştirmek veya daha etkili bir dış politika yürütmek değildir. Büyük hedefimiz, bu alanların tamamını birbirini besleyen tek bir stratejik sistem hâline getirerek Türkiye'nin küresel rekabet gücünü kalıcı biçimde artırmaktır.

Bu büyük strateji, Türkiye'nin stratejik özerkliğini sağlamlaştıracak, uluslararası gelişmeleri yönlendirebilen bir hareket kabiliyeti kazandıracaktır. Sağlam devlet kapasitesi, bütüncül millî güç ve stratejik özerklik Türkiye'nin küresel etki vizyonunun temelini oluşturacaktır. Böylece Türkiye, bulunduğu her coğrafyada güven üreten, ekonomik işbirlikleri geliştiren, teknolojik dönüşüme yön veren ve uluslararası düzenin geleceğini şekillendiren öncü aktörlerden biri olacaktır.

DÜZEN KURUCU VE DEĞER ÜRETEEN DİŞ POLİTİKA

Düzen kurucu dış politika anlayışımız, Türkiye'nin milli çıkarlarını kararlılıkla korurken bölgesel istikrarı güçlendiren, küresel adaleti destekleyen ve uluslararası sistemin geleceğine yön veren kurucu bir vizyona dayanmaktadır.

Bu vizyon, Türkiye'nin sahip olduğu stratejik kapasiteyi uluslararası düzeyde kalıcı etkiye dönüştüren temel mekanizmadır. Bu anlayış diplomasi, güvenlik, ekonomi, teknoloji, savunma ve kalkınmayı birbirini tamamlayan stratejik unsurlar olarak birlikte değerlendirmektedir. Bu vizyonun merkezinde stratejik özerklik yer almaktadır. Hiçbir güç merkezine bağımlı olmayan Türkiye, değişen uluslararası şartlar karşısında hareket serbestisini koruyan bir ülke olmaya devam edecektir. Stratejik özerklik, ittifaklardan uzaklaşmak değil, ittifak ilişkilerini milli çıkarlarımız doğrultusunda daha etkin değerlendirebilme kapasitesidir.

AK Parti'nin ikinci çeyrek asır vizyonunda Türkiye, rekabet ile işbirliğini aynı anda yönetebilen, krizleri fırsata dönüştürebilen ve farklı bölgeler arasında stratejik bağlar kurabilen öncü ülkelerden biri olacaktır. Güvenlik alanında üstlendiği sorumlulukları ekonomik ortaklıklarla destekleyecek; enerji koridorlarını ulaştırma, dijital altyapı ve üretim ağlarıyla bütünleştirecektir. Teknoloji diplomasisini de dış politikanın ayrılmaz bir parçası hâline getirecektir. Böylece dış politika, Türkiye'nin kalkınmasını, rekabet gücünü ve küresel etkisini güçlendiren bir stratejik çarpan işlevi görecektir.

Bu yaklaşımın ayrılmaz bir boyutu da değer eksenli dış politika anlayışımızdır. Türkiye, adaleti, hakkaniyeti, insan onurunu ve ortak refahı dış politikasının temel ilkeleri olarak görmeyi sürdürecektir. Güç ile adalet arasında denge kurabilen, milli çıkar ile küresel sorumluluğu birlikte taşıyabilen bu yaklaşım, Türkiye'nin uluslararası meşruiyetini güçlendiren en önemli unsurlardan biri olarak kalacaktır. Çünkü kalıcı etki yalnızca güçten değil; güven veren, öngörülebilir ve ilkeli bir dış politika anlayışından doğmaktadır.

DAYANIKLI MİLLÎ GÜVENLİK EKOSİSTEMİ

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrında Türkiye'nin güvenlik anlayışı, belirsizlikleri ve krizleri yönetebilen ve her şart altında milli kapasitesini koruyabilen güçlü ve dayanıklı bir güvenlik ekosistemini inşa etmektir. Günümüz dünyasında güvenlik, ekonomik istikrardan teknolojik üstünlüğe, enerji arz güvenliğinden veri egemenliğine kadar uzanan çok katmanlı bir devlet kapasitesi hâline gelmiştir.

Bu doğrultuda milli güvenlik, birbirinden bağımsız kurumların faaliyet alanı olmaktan çıkarılarak entegre bir güvenlik ekosistemi anlayışıyla ele alınacaktır. Kara, deniz ve hava kuvvetlerinin yanı sıra siber alan, uzay teknolojileri, veri güvenliği, kritik altyapılar, enerji güvenliği, biyogüvenlik ve dijital ağlar aynı stratejik planlama yaklaşımının parçaları hâline getirilecektir. Böylece Türkiye, geleceğin çok boyutlu rekabet ortamına daha hazırlıklı olacaktır.

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrında savunma sanayi, bu güvenlik ekosisteminin stratejik taşıyıcılarından biri olmaya devam edecektir. Son yirmi beş yılda elde edilen başarılar yeni nesil teknolojilerle daha ileri bir seviyeye taşınacaktır. Türkiye, kendi savunma ihtiyaçlarını yüksek yerlilik ve millilik oranıyla karşılamayı sürdürürken, geleceğin güvenlik ve savunma teknolojilerinin geliştirilmesinde ve uluslararası standartların oluşumunda öncü ülkeler arasında yer alacaktır.

Yapay zekâ destekli sistemler, insansız platformlar, kuantum teknolojileri, elektronik harp, hipersonik kabiliyetler, uzay tabanlı uygulamalar ve yeni nesil komuta-kontrol sistemleri Türkiye'nin savunma mimarisinin temel bileşenleri olacaktır. Çok katmanlı ve ağ merkezli bu yapı sayesinde Türk Silahlı Kuvvetleri geleceğin harekât ortamına bugünden hazır hale gelecektir. Böylece Türkiye, yükselen hibrit ve asimetrik tehditler karşısında dünyanın en hazırlıklı ülkelerinden biri olacaktır.

Hedefimiz, savunma sanayini Türkiye'nin teknolojik dönüşümünün lokomotiflerinden biri hâline getirmektir. Savunma alanında geliştirilen ileri teknolojiler; yapay zekâdan yarı iletkenlere, robotikten haberleşme altyapılarına, uzay teknolojilerinden ileri malzemelere kadar geniş bir alanda sivil üretime katkı sağlayacaktır. Böylece savunma sanayi bilgi üreten, yenilik geliştiren ve ekonomik dönüşümü hızlandıran stratejik bir ekosistem işlevi görecektir.

Türkiye, müttefikleriyle geliştireceği teknoloji iş birliklerini, ortak savunma sanayi üretim modellerini ve milli kapasitesini büyüten stratejik çarpanlar olarak değerlendirecektir. Bunun sonucunda ülkemiz, uluslararası güvenlik mimarisine katkı sunan, kriz yönetiminde sorumluluk üstlenen ve bölgesel istikrarı destekleyen bir aktör rolünü pekiştirecektir.

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrının güvenlik vizyonu güçlü ve dayanıklı ordusu, ileri teknoloji kapasitesi, stratejik özerkliği, dayanıklı kurumları ve bütünleşik milli güvenlik ekosistemiyle Türkiye'nin küresel rekabet gücünü ve kurucu etkisini kalıcı biçimde güçlendirmeyi hedeflemektedir.

BAĞLANTISALLIK, ENERJİ GÜVENLİĞİ VE STRATEJİK ÜRETİM VİZYONU

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrında enerji politikaları Türkiye'nin büyük stratejisinin temel sütunlarından biri olacaktır. Günümüz dünyasında enerji ekonomik rekabetin, teknolojik dönüşümün, sanayi üretiminin ve jeopolitik etkinin ayrılmaz bir unsuruna dönüşmüştür.

Türkiye, son yirmi beş yılda enerji arz güvenliğini güçlendiren, kaynak çeşitliliğini artıran ve enerji altyapısını önemli ölçüde geliştiren stratejik yatırımlara imza atmıştır. İkinci çeyrek asrda hedefimiz, bu kazanımları daha ileri bir aşamaya taşıyarak enerji güvenliğini teknoloji, ulaştırma, dijital altyapılar ve stratejik üretim kapasitesiyle bütünleştirmektir.

AK Parti'nin gelecek vizyonunda enerji politikaları; ulaştırma koridorları, limanlar, demiryolları, dijital veri ağları, lojistik merkezleri, üretim üsleri ve küresel tedarik zincirleriyle birlikte değerlendirilecektir. Hedefimiz, Türkiye'yi Asya, Avrupa, Afrika ve Orta Doğu'yu birbirine bağlayan stratejik üretim, ticaret ve bağlantısallık ağlarının merkez ülkelerinden biri yapmaktır.

Kritik madenlerin keşfi, işlenmesi ve yüksek teknolojili üretime dönüştürülmesi milli güvenlik, sanayi politikası ve teknolojik bağımsızlık açısından da stratejik öncelik olacaktır. Türkiye, doğal kaynaklarını bilgi, teknoloji ve inovasyonla buluşturarak küresel değer zincirlerinde daha üst basamaklara yükselecek ve ileri üretim kapasitesi sayesinde uluslararası rekabet gücünü kalıcı biçimde artıracaktır.

Bağlantısallık politikaları ikinci çeyrek asrın temel öncelikleri arasında yer alacaktır. Kalkınma Yolu Projesi başta olmak üzere bölgesel ulaştırma koridorları, liman altyapıları, demiryolu ağları ve dijital bağlantı sistemleri Türkiye'nin jeostratejik konumunu ekonomik değere dönüştüren temel araçlar olacaktır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın dile getirdiği **“Dünya beşten büyüktür!”** çağrısı, yalnızca Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin yapısına yönelik bir eleştiri değildir. **Daha kapsayıcı, daha adil ve temsil gücü daha yüksek, kurallara dayalı bir küresel düzen arayışının ortak ifadesi hâline gelmiştir.**

Bu yeni dönemde ülkelerin konumunu belirleyecek ana unsurlar; sağlam devlet kapasitesi, kurumsal etkinlik, teknolojik yetkinlik, toplumsal dayanıklılık ve değer eksenli siyasettir.

Maddi güç unsurları devletlerin rakiplerini ve hasımlarını caydırmak için yeterli olabilir. Fakat adil ve sürdürülebilir bir düzen inşa etmek ancak toplumsal derinliği haiz ve milletin bütünü tarafından içselleştirilmiş kerim devlet anlayışıyla mümkündür.

Böyle dönemler, güçlü vizyonların ve büyük stratejilerin yükseldiği dönemlerdir. Tarih, her zaman değişimi doğru okuyan, milli kapasitesini ortak hedefler doğrultusunda seferber eden ve geleceği uzun vadeli bir perspektifle planlayan devletlerin yükselişine tanıklık etmiştir. AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı, tam da böyle bir konjonktürde ve Türkiye Yüzyılı'nda yeni bir dönemin başlangıcını ifade etmektedir.

Türkiye Yüzyılı vizyonu, kazanımlarımızı ikinci yüzyıla taşıma iradesinin tecellisidir. Geçmişin birikimi üzerine yükselerek geleceğin hedeflerine yönelen, güçlü millet, saygın devlet ve sağlam gelecek idealini milletimizin ortak iradesiyle buluşturan büyük bir yürüyüşün adıdır. AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı ise bu vizyonun hayata geçirileceği, Türkiye'nin yeni hedeflerine kararlılıkla ilerleyeceği yeni bir safhayı ifade etmektedir.

ARTAN KÜRESEL ETKİ

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı, Türkiye'nin uluslararası sistemdeki konumunu küresel etkisini artıran bir devlet olarak yeniden tanımlamaktadır. Hedefimiz, Türkiye'nin bölgesel gelişmelere yön veren bir aktör olmasının ötesine geçerek **küresel ölçekte güven veren, ortaklıklar geliştiren, çözümler sunan ve uluslararası düzenin geleceğine katkı sağlayan öncü ülkelerden biri hâline gelmesidir.**

Küresel etki, coğrafi yayılmayı veya nüfuz alanı oluşturmayı ifade etmez. Esas olan, Türkiye'nin sahip olduğu diplomatik, ekonomik, teknolojik, askerî ve kurumsal kapasiteyi **uluslararası sistemde kalıcı statüye** dönüştürebilmesidir. Gücün uluslararası düzeni şekillendirme kapasitesiyle anlam kazandığı yeni dönemde Türkiye, etki alanını sadece güç üzerinden değil, güven, iş birliği, çözüm üretme ve ortak gelecek vizyonu üzerinden genişletecektir.

Bu anlayış doğrultusunda Türkiye'nin dış politikası, farklı bölgeleri aynı büyük stratejinin birbirini tamamlayan parçaları olarak değerlendiren bütüncül bir perspektife sahip olacaktır. Yakın çevremizde güvenlik ve istikrar kuşağını güçlendirmek için bölgesel sahiplenme anlayışını ve mekanizmalarını geliştirmek temel önceliğimiz olmayı sürdürecektir. Terörden arındırılmış bölge, sınır güvenliği, ekonomik bütünleşme ve bölgesel kalkınma aynı stratejik hedefin tamamlayıcı unsurları olarak ele alınacaktır. Türkiye, bölgemizde krizlerin çözümüne öncülük eden, ortak çıkar alanları oluşturan bölgesel bir düzen inşa etme anlayışını kararlılıkla sürdürecektir.

Türkiye, önümüzdeki dönemde çok boyutlu bölgesel ortaklıklarını daha da derinleştirecektir. Orta Doğu'da kalıcı barışın ve ekonomik kalkınmanın desteklenmesi, Kafkasya'da sürdürülebilir istikrarın güçlendirilmesi, Karadeniz'deki güvenliğin sağlanması, Balkanlar'da birlikte yaşama kültürünün korunması ve Türk Devletleri Teşkilatı'nın stratejik iş birliği kapasitesinin geliştirilmesi bu yaklaşımın temel öncelikleri arasında yer alacaktır. Afrika, Asya ve Asya-Pasifik bölgesindeki ülkeler ve uluslararası örgütler ile geliştirilecek yeni ortaklıklar ise Türkiye'nin teknoloji, ticaret, yatırım ve üretim ağlarını küresel ölçekte çeşitlendirecektir.

Avrupa ile ilişkilerimiz de bu büyük stratejinin önemli sütunlarından biri olmaya devam edecektir. Türkiye, Avrupa'nın güvenliğini, ekonomik rekabetçiliğini ve jeopolitik geleceğini ortak bir stratejik ufkun parçası olarak değerlendirmektedir. Avrupa Birliği ile ilişkiler üyelik perspektifini muhafaza ederken; savunma, enerji, ileri teknoloji, ulaştırma koridorları ve sanayi politikaları gibi alanlarda geliştirilecek yeni nesil ortaklıklar, Türkiye ile Avrupa arasındaki karşılıklı stratejik işbirliklerini daha da güçlendirecektir.

NATO'daki etkin rolümüz ve gelişmiş savunma sanayi kapasitemiz, Avrupa ve küresel güvenlik mimarisine sağlayacağımız katkının temel dayanakları olmaya devam edecektir.

Türkiye aynı zamanda büyük güç rekabetinin yoğunlaştığı yeni uluslararası ortamda stratejik özerkliğini koruyarak **çok yönlü ortaklıklarını geliştirmeyi** sürdürecektir. Hiçbir küresel rekabetin edilgen unsuru hâline gelmeden ve milli önceliklerinden taviz vermeden hareket edecektir. Büyük güçlerle kurduğu ilişkileri Türkiye'nin devlet kapasitesini büyüten, teknolojik dönüşümünü hızlandıran ve küresel etkisini artıran stratejik fırsatlara dönüştürecekler.

Küresel etki vizyonunun nihai hedefi, Türkiye'nin küresel sorunların çözümünde daha fazla sorumluluk üstlenen ve uluslararası yönetişimin geleceğine katkı sağlayan öncü ülkeler arasında yer almasıdır. Bu nedenle Türkiye, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası kurumların daha adil, daha kapsayıcı ve daha etkin hâle gelmesini desteklemeyi sürdürecektir. Çok taraflılığı güçlendiren, uluslararası hukuku esas alan ve ortak sorumluluk anlayışını geliştiren reform girişimlerine aktif katkı sunacaktır.

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı, Türkiye'nin sağlam devlet kapasitesini küresel etkiye dönüştürdüğü yeni tarihsel safhayı ifade etmektedir. Bu dönemde Türkiye, bulunduğu her coğrafyada güven inşa eden, daha adil ve insan merkezli bir küresel teknolojik dönüşümü mümkün kılmak için çabalayan ve uluslararası düzenin geleceğine yön veren ülkelerden biri olacaktır.

İlk çeyrek asır, Türkiye'nin stratejik kapasitesini inşa ettiği dönem olmuştur.

İkinci çeyrek asır ise bu kapasitenin küresel etkiye dönüştüğü dönem olacaktır.

Türkiye Yüzyılı'nın küresel vizyonu, güvenlik üreten ve uluslararası düzenin geleceğine yön veren öncü bir Türkiye inşa etme iradesidir.

TERÖRSÜZ TÜRKİYE, TERÖRSÜZ BÖLGE

AK Parti, iktidarı boyunca terörle etkin mücadele etmiş, bu sorunu ortadan kaldırmak ve kalıcı bir çözüm üretmek adına çok sayıda reformu hayata geçirerek temel haklar ve kültürel alanda sessiz devrimler yapmıştır. Anadilin kullanımına yönelik yasaklar kaldırılmış, TRT Kurdî yayın hayatına başlamış, üniversitelerde Kürt dili ve edebiyatı bölümleri açılmış, okullarda seçmeli Kürtçe dersi müfredata girmiştir. Kürtçe yayıncılığın ve günlük hayatta Kürtçe kullanımının önündeki engeller kaldırılmıştır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesi, bütün Türkiye’de olduğu gibi, Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı kalkınma hamlesine sahne olmuştur. Bu dönemde, bölgeye binlerce kilometre bölünmüş yol ve otoyol kazandırılmış, bütün şehirlere üniversiteler kurulmuş, hemen her ile yeni havalimanları açılmıştır. Devlet hastaneleri ve şehir hastaneleriyle sağlık hizmetlerine erişim iyileştirilmiştir. Bölgede, organize sanayi bölgeleri ve teşvik paketleriyle yatırım ve istihdam artırılmıştır.

Ortak bir akılla devlet politikası olarak yürütülen Terörsüz Türkiye süreci, aziz milletimizin elli yıllık acısını sona erdirecek tarihi bir adımdır. **Türkiye’nin kendi iradesiyle şekillendirdiği özgün bir Türkiye modeli olan bu süreç**, herhangi bir arabulucuya ihtiyaç duyulmadan **devletin egemenlik hakları çerçevesinde ilerlemektedir.**

Devletimizin yürüttüğü etkin mücadele neticesinde PKK terör örgütü 2025 yılında kendini feshetme kararı almış ve silahlarını bıraktığını açıklamıştır. Terörsüz Türkiye süreci başarıya ulaştığında, Türkiye tarihinin en büyük kazanımlarından biri olacaktır. Bu süreç, **herhangi bir müzakere ve pazarlık yapılmadan, kamu düzeninden ve güvenliğinden hiçbir taviz verilmeden yürütülmektedir.**

Terörsüz Türkiye vizyonu, ülke sınırlarının ötesinde, bölgesel istikrarın sağlanmasını da hedeflemektedir. Bu nedenle **Terörsüz Türkiye hedefi, aynı zamanda terörsüz bir bölge inşa etme projesidir.** Suriye ve Irak başta olmak üzere komşu coğrafyalarda huzurun tesisi ve sürdürülebilir bir istikrarın sağlanması için diplomatik ve güvenlik alanındaki çalışmalar kararlılıkla sürdürülecektir. Türkiye, bu süreçte bölge ülkeleriyle iş birliğini derinleştirecek ve **terörden arındırılmış bir bölge vizyonuna ulaşma gayretlerini sürdürecektir.**

Terörsüz bir Türkiye, toplumsal alanda kardeşlik hukukunu güçlendirecek ve iç cepheyi tahkim edecektir. Bu kapsayıcı toplumsal vizyon, Terörsüz Türkiye sürecinin en kalıcı kazanımı olan kardeşlik hukukunu gelecek nesillere sağlam bir miras olarak bırakacaktır.

Terörün sona ermesiyle birlikte ekonomimizin ölçeği büyüyecek, ülkemizin huzuru sağlanacak ve devletimizin **küresel hareket alanı** daha da artacaktır. Güvenlik harcamalarından tasarruf edilen kaynaklar eğitime, sağlığa, tarıma, turizme ve sanayiye yönlendirilecektir. Genç nüfusun istihdamı için özel teşvik paketleri hayata geçirilecektir. Yatırımcılarımızın bölgeye güvenle gelmesi

II. YÜKSEK TEKNOLOJİYLE ÜRETEN, YÜKSEK KATMA DEĞERLE BÜYÜYEN TÜRKİYE

Türkiye, geride bıraktığımız çeyrek asırda ekonomik kırılganlıklarla anılan bir ülkeden, küresel krizler karşısında üretim kabiliyetini koruyan, bölgesel ve küresel değer zincirlerinde etkisini artıran, altyapısı, sanayisi ve girişimcilik kapasitesiyle öne çıkan sağlam bir ekonomiye dönüşmüştür. AK Parti iktidarı öncesinde Türkiye, kronik yüksek enflasyon, çift haneli bütçe açıkları, yüksek kamu borçlanma maliyetleri ve ağır faiz yükü altında, kişi başına gelirin üç bin doların altında seyrettiği kırılgan bir ekonomik yapıya sahipti.

AK Parti döneminde uygulanan istikrar politikaları ve yapısal reformlar sonucunda kişi başına gelir önemli ölçüde artarak 20 bin dolar seviyesine yaklaşmış ve bütçe disiplini sağlanmıştır. Türkiye ekonomisi **küresel krizler ve jeopolitik belirsizliklere rağmen**, makroekonomik dayanıklılığını güçlendirmiş ve yüksek gelirli ülkeler ligine ilerlemiştir.

Başka devletlerin tek bir krizi dahi yönetmekte zorlanacağı bir dönemde Türkiye, her biri ağır ekonomik ve sosyal maliyetler doğuran **çoklu krizleri eş zamanlı olarak yönetmeyi başarmıştır**. Tüm bu zorluklara rağmen büyümesini ve kalkınma yolculuğunu kesintisiz sürdürmüştür. Bu süreçte Türkiye, Gezi Parkı şiddet olaylarından 15 Temmuz hain darbe girişimine, tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgınından bölgemizde yaşanan savaşlara kadar bütün zorlayıcı durumlara rağmen ekonomik büyümesini devam ettirmiştir. Bunun yanında, asrın felaketi olan 6 Şubat depremlerinin ardından yaraların sarılması ve afetten etkilenen vatandaşlarımızın ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli tüm adımlar atılmıştır.

Türkiye, tüm bu olağanüstü yükleri omuzlarken üretim kapasitesini korumuş, yatırımlarını sürdürmüş ve ekonomik büyümesini devam ettirerek kriz yönetimindeki direncini bir kez daha ortaya koymuştur.

Milletimizin kesintisiz desteğiyle amansız ekonomik saldırıların üstesinden gelen Türkiye, son çeyrek asırda geçmişte ihmal edilmiş altyapı yatırımlarını tamamlamıştır. IMF'ye borcunu bitirmiş ve dost ve kardeş ülkelere kalkınma destekleri veren bir ülke haline gelmiştir. Türkiye artık alan el değil, veren eldir.

AK Parti'nin ilk yirmi beş yılı Türkiye'nin ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, haberleşme, sanayi ve lojistik altyapısını tamamladığı büyük bir kalkınma dönemi olmuştur. Bölünmüş yollar, otoyollar, köprüler, tüneller, demiryolları, havalimanları, limanlar, enerji hatları, organize sanayi bölgeleri ve dijital altyapılar Türkiye'nin üretim coğrafyasını genişletmiş, şehirlerimizi ve bölgelerimizi birbirine bağlamıştır.

Ekonomik kalkınmanın ülke sathına yayılmasını sağlamış ve böylece Türkiye küresel taşımacılık jeopolitiğinin en önemli ülkelerinden biri haline gelmiştir.

Karşılaştığı meydan okumalara rağmen ekonomik kapasitesini inşa eden Türkiye, yeni dönemde olanaklarını tüm vatandaşlarının refahını artırmak için daha etkin kullanmaya odaklanacaktır.

İSTİKRAR VE GÜVENLE BÜYÜYEN EKONOMİ

Bugün Türkiye ekonomisi; güçlü sanayi altyapısı, dinamik girişimcilik ekosistemi, nitelikli insan kaynağı, gelişmiş lojistik ağı ve geniş ihracat kapasitesiyle küresel ekonominin önemli aktörlerinden biri olarak yoluna devam etmektedir. Ülkemiz yüksek gelirli bir ülke olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir.

Türkiye, üretim kapasitesini derinleştiren, sanayisini çeşitlendiren, ihracatını katlayan, mali alanda disiplini sağlayan ve küresel değer zincirlerinde daha üst basamaklara çıkan güçlü bir ekonomi haline gelmiştir. Küresel finansal krizlere, pandemiye, enerji arzındaki dalgalanmalara, jeopolitik gelişmelere, bölgesindeki savaşlara ve uluslararası ticarette yaşanan yeniden yapılanma süreçlerine rağmen Türkiye, üretim odaklı büyüme modeli sayesinde ekonomik dayanıklılığını korumuş ve küresel bir üretim üssü konumunu sürdürmüştür.

Gelecek çeyrek asrın kalkınma vizyonu;

- **Ar-Ge yatırımlarının artırılması,**
- **Beşeri sermayenin geliştirilmesi,**
- **Finansal istikrarın güçlendirilmesi,**
- **Verimlilik artışının hızlandırılması,**
- **Yerli üretim kapasitesinin derinleştirilmesi ve**
- **İstanbul Finans Merkezi ile finansal teknoloji yatırımlarının yoğunlaştırılmasını temel almaktadır.**

Gelecek çeyrek asırda uluslararası doğrudan yatırımların “Yatırım İçin Güçlü Merkez” programlarıyla ivme kazanması sağlanarak yüksek teknolojili yerli üretimin desteklenmesi sürdürülecektir.

Tüm bu politikaların temel amacı, fiyat istikrarını kalıcı hale getirirken yatırım, üretim, istihdam ve ihracat ekseninde sürekli ve sürdürülebilir büyümeyi devam ettirmektir.

Hedefimiz, üretim gücünü teknolojiyle buluşturan, yeşil dönüşümü fırsata çeviren, dijital ekonomide öncü, yüksek katma değer üreten ve yüksek gelirli ülkeler liginde kalıcı olan bir Türkiye’dir.

SANAYİDE ÖNCÜ, HER ALANDA ÜRETEN TÜRKİYE

Türkiye'nin büyüme performansının temelinde güçlü bir üretim altyapısı yer almaktadır. Organize sanayi bölgeleri, lojistik altyapısı ve gelişmiş tedarik zincirleri sayesinde Türkiye, küresel ölçekte önemli üretim merkezlerinden biri haline gelmiştir. Bu kapsamda, sanayi ve üretim alanında Milli Teknoloji Hamlesi vizyonu ile büyük bir atılım gerçekleştirmiştir. 2002 yılında sadece 2 olan teknopark sayısını 114'e çıkarmış, Ar-Ge merkezlerimizin sayısını sıfırdan 360'a yükseltmiştir. Sanayimizde yetkinlik ve dijital dönüşüm merkezleri olan Model Fabrikaları faaliyete geçirerek imalat sanayimiz güçlendirilmiştir.

Savunma sanayi, imalat sanayindeki dönüşümün en güçlü öncülerinden biridir. Savunma sanayindeki yerlilik oranı yüzde yirmilerden yüzde seksenlere yükselmiştir. İnsansız hava araçlarından elektronik harp sistemlerine, haberleşme teknolojilerinden uzay uygulamalarına kadar geliştirilen yüksek teknoloji ürünler, ekonominin birçok alanına katkı sağlamaktadır.

Türkiye, stratejik olarak lojistik ve enerji koridorlarının merkezinde yer alması nedeniyle önümüzdeki dönemde altyapı yatırımlarının ekonomik getirilerini daha da artıracaktır. Orta Koridor, Kalkınma Yolu Projesi ve bölgesel ulaştırma ağlarının entegrasyonu ile demiryolları, havalimanları, limanlar, otoyollar ve köprüler gibi son yıllarda gerçekleştirilen büyük ölçekli yatırımların etkinliği artacaktır.

Transit taşımacılık gelirleri, dış ticaret hacmi ve lojistik hizmet ihracatı önemli ölçüde yükselecektir. Böylece, başlangıçta maliyet odaklı görülen bu altyapı yatırımları, Türkiye'nin uluslararası ticaret ve enerji akışlarındaki merkezi konumunu güçlendirecektir. Hem kamu yatırımlarının ekonomik karşılığının alınması sağlanacak hem de uzun vadeli büyüme, bölgesel entegrasyon ve küresel rekabet gücüne önemli katkılar sunacaktır.

Dijitalleşme, Türkiye ekonomisinin rekabet gücünü belirleyen temel unsurlardan biri haline gelmiştir. Yapay zekâ uygulamaları, büyük veri analitiği, bulut bilişim, siber güvenlik, dijital kamu hizmetleri, e-ticaret ve e-ihracat uygulamaları ile üretim süreçlerinde verimliliği artırıyor ve işletmelerin küresel pazarlara erişimini kolaylaştırıyoruz. Paradan ürüne finansal ekosistemin dijitalleşmesini amaçlıyoruz. Dijital Türkiye, daha verimli üretim, daha güçlü ihracat ve daha yüksek refahın temelidir.

İklim değışikliğıyle mücadele ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda yeşil dönüşüm, Türkiye ekonomisinin uzun vadeli büyüme stratejisinin ayrılmaz bir parçasıdır. Enerji verimliliğı yatırımları, yenilenebilir enerji kapasitesinin artırılması, döngüsel ekonomi uygulamaları ve karbon emisyonlarının azaltılması, sanayinin küresel rekabet gücünü güçlendiren temel dönüşüm alanlarıdır. Bu kapsamda yeşil dönüşüm sadece çevresel bir sorumluluk değil, yeni yatırımların, yeni ihracat fırsatlarının ve sürdürülebilir büyümenin anahtarıdır.

TARIMDA BEREKET: ÜRETen VE PAYLAŞAN TÜRKİYE

Tarımsal üretiminde Avrupa'da birinci ve dünyada yedinci sırada olan Türkiye için gıda arz güvenliğini garanti altına almak, üreticinin refahını artırmak ve kırsal kalkınmayı daha da hızlandırmak, ekonomi politikalarımızın değışmez önceliğı olmaya devam edecektir.

Tarım sektörüne sağlanan destekler artırılarak sürdürölmektedir. Bu kapsamda doğrudan destek, kredi desteğı, yatırım ödeneğı, müdahale alımları ve ihracat destekleri alanlarında tarihte görölmemiş bir kaynak tarıma aktarılmaktadır. Türkiye, küresel ölçekte tahıl koridoru gibi adımlarla da küresel gıda güvenliğine katkı sağlamaktadır. Sebze üretiminde üst sıralarda, meyve üretiminde de öne çıkan bir konumdadır. Kırsalda bereketi, çiftçide refahı ve sofrada bolluğı sağlamayı hedefleyen bu yaklaşım, tohumdan sofraya yerli ve milli bir tarım anlayışını esas alarak ölkemizin küresel konumunun güçlendirilmesini amaçlamaktadır.

ENERJİDE STRATEJİK ÖZERKLİK

Son çeyrek asırda Türkiye'nin enerji altyapısını güçlendirdik. Gelecek çeyrek asırda enerjinin teknolojisini, sanayisini ve küresel gücünü inşa edeceğiz.

Elektrik üretim kapasitemizi yaklaşık dört kat artırdık. Doğal gazı 81 ilimizin tamamına ulaştırdık, Karadeniz gazını ve Gabar petrolünü ekonomimize kazandırdık. Akkuyu Nükleer Güç Santrali ile Türkiye'de nükleer çağı başlattık. Bor madenciliğinde dünya liderliğine ulaştık.

Sismik araştırma ve sondaj gemilerinden oluşan **dünyanın en büyük enerji filolarından birini kurduk**. Petrol ve doğal gaz tedarik ettiğimiz ölkeler sayısını çoğaltmanın yanında elektrik üretiminde de yerli ve milli kaynaklarımızın oranını artırarak çeşitlendirmeyi sağladık.

Şimdi hedefimiz, Türkiye'yi kaynakta ve teknolojiye bağımsız, sanayide rekabetçi ve enerji diplomasisinde küresel bir aktör haline getirmektir.

2017 yılında ilan ettiğimiz **Milli Enerji ve Maden Politikamız** ile ülkemizin uzun dönemli enerji vizyonunu ortaya koymuştuk. Bu vizyondan hareketle kaynak ve güzergâh çeşitliliğini merkeze alarak karada ve denizde arama faaliyetlerini ve üretimi sürdüreceğiz. Enerji dönüşümünün merkezine yenilenebilir kaynakları koyarak başta rüzgâr ve güneş enerjisi olmak üzere tüm öz kaynaklarımızda atılımlar gerçekleştirmeyi sürdüreceğiz. Deniz üstü rüzgâr, hibrit santraller, hidrojen üretimi, enerji depolama sistemleri ve akıllı şebeke yatırımlarıyla bu kapasiteyi daha da büyüteceğiz.

Yeni nükleer santraller ve küçük modüler reaktörlerle enerji kaynaklarımızın çeşitliliğini artıracak, enerjide arz güvenliğini sağlayarak en temiz ve en ucuz enerji kaynağı olan verimlilik alanındaki yatırımlarımızı hızlandıracacağız. Daha az enerji tüketerek daha fazla katma değer üreten daha verimli bir ekonomik yapı oluşturacağız.

Güneş paneli, rüzgâr türbini, batarya ve şebeke teknolojilerini Türkiye'de üreteceğiz. Enerjide üretim, dağıtım ve depolama alanlarındaki birikimimizi ürüne, ürünü markaya, markayı ihracata dönüştüreceğiz. Söz konusu sistemlerin üretilmesinde stratejik öneme sahip olan yer altı kaynaklarımızın üretimini artırmak üzere Milli Maden Politikamızın gereğini yerine getirerek arama faaliyetlerimizi hızlandıracacağız. Nadir toprak elementlerimiz ile bor, lityum, bakır ve grafit gibi kritik madenlerimizi yüksek katma değerle ekonomiye kazandıracacağız. Bor teknolojilerindeki mevcut liderliğimizi yeni üretim alanlarına yaygınlaştırarak pekiştireceğiz.

2053 Net Sıfır Emisyon hedefine sanayimizin rekabet gücünü koruyarak, yatırım teşviklerini teknolojiye ve nitelikli istihdama göre şekillendirerek ilerleyeceğiz.

Enerji diplomasimizi dış politikamızın en önemli gündem maddelerinden biri olarak ele almayı sürdüreceğiz. Tüm dünyada enerjiyi ve teknolojilerini üreten ülkeler ile tüketen ülkeler arasında güvenilir bir ortak olmaya devam edeceğiz. Diplomasimizin kapsama alanını artırarak Türk dünyasından Avrupa'ya, Kafkasya'dan Orta Doğu'ya ve Afrika'ya dek iş birliği fırsatlarını değerlendireceğiz. Ulusal petrol şirketimiz Türkiye Petrolleri'nin faaliyet gösterdiği coğrafyayı genişleterek **TPAO'yu uluslararası bir marka** haline getireceğiz. Türkiye'yi enerjinin yalnızca taşındığı bir köprü olmaktan çıkarıp, enerjinin üretilip satıldığı ve enerji teknolojilerinin geliştirilerek tüm dünyaya tedarik edildiği bölgesel bir üs haline getireceğiz.

III. MİLLİ TEKNOLOJİ VE DİJİTAL EGEMENLİK

Dünya, yapay zekâdan büyük veriye, kuantum teknolojilerinden siber güvenliğe yeni bir devrimsel dijital çağın eşiğindedir. Önümüzdeki dönemde ülkelerin ekonomik gücü, güvenliği ve küresel etkisi; bilgiyi üretme, veriyi yönetme ve teknolojiyi geliştirme kapasitesiyle şekillenecektir. Bilgiye, bilime ve yerli teknolojiye yapılan yatırımlar; Türkiye'nin parlak geleceğinin, ekonomik refahının, millî güvenliğinin ve stratejik özerkliğinin en güçlü teminatlarıdır. **AK Parti olarak teknolojik dönüşümü** kalkınmanın temel unsurlarından, **dijital egemenliği** ise güçlü ve bağımsız Türkiye idealinin vazgeçilmez şartlarından biri olarak görüyoruz.

Geride bıraktığımız çeyrek asırda geçmişin eksikliklerini telafi ederek Türkiye'yi bilgi ve iletişim teknolojilerinde yeni bir seviyeye taşıdık. 2002 yılında dijital altyapısı sınırlı, bilgi ve iletişim teknolojilerine erişimi düşük bir Türkiye'den şehirleri fiber optik ağlarla birbirine bağlanan, dijital altyapıları güçlenen ve yeni nesil iletişim teknolojilerine hazırlanan bir Türkiye'ye ulaştık.

Devletin vatandaşla kurduğu ilişkide büyük bir zihniyet dönüşümü gerçekleştirdik. Geçmişte vatandaşlarımızın zamanını alan hantal bürokratik süreçleri ve uzun evrak kuyruklarını geride bıraktık. Bütün vatandaşlarımızın hizmet aldığı ve alanında dünyanın en iyisi olan e-Devlet Kapısı sayesinde kamu hizmetlerini hızlı, güvenli, şeffaf ve erişilebilir hâle getirdik. Adalet, nüfus, tapu, ticaret, sağlık, bankacılık ve sosyal güvenlik alanlarında geliştirdiğimiz dijital uygulamalarla dünyaya örnek olan projelere imza attık. Dijital devlet alanında Avrupa'nın ve dünyanın önde gelen ülkeleri arasında yer aldık.

Türkiye'yi küresel teknoloji devriminin öncü ülkeleri arasına taşıma kararlılığımızı sürdürüyoruz. Sanayimizin akıllı fabrikalarla güçlendiği, tarım alanlarının otonom sistemlerle izlendiği, gençlerimizin TEKNOFEST atölyelerinde geleceğin teknolojilerini geliştirdiği, kendi sektöründe lider yerli girişimlerin küresel pazarlara açıldığı, şehirlerimizin yapay zekâ destekli sistemlerle etkin biçimde yönetildiği ve yüksek teknoloji ürünlerin dünyaya ihraç edildiği büyük Türkiye'yi inşa ediyoruz.

DİJİTAL EGEMENLİK VE İNSAN ODAKLI TEKNOLOJİ

Bugün yaşanan teknoloji devrimi insanı tüketim nesnesine indirgeyerek değerlerden uzak, adil olmayan bir algoritmik düzen inşa etmektedir. Dijital egemenlik anlayışımız, teknolojik gelişmenin insan onuruna, hukuka, hakkaniyete ve kamu yararına hizmet etmesini esas almaktadır. Yapay zekâ sistemlerinin ve dijital algoritmaların insan üzerinde kontrol kurduğu, bireyleri ekonomik bir veri kaynağına dönüştürdüğü ve toplumsal eşitsizlikleri derinleştirdiği bir dijital düzeni ve algoritmik tahakkümü kabul etmiyoruz.

AK Parti'nin dijital egemenlik vizyonu; insan haklarını, aileyi, mahremiyeti ve toplumsal değerleri koruyan bir teknoloji düzenini hedeflemektedir. Dijital dönüşümün her aşamasında insan onuru temel ölçüt olarak kabul etmektedir.

Teknoloji şirketlerinin kendi çıkarlarını hukukun ve toplumsal sorumluluğun önüne koyduğu, kişisel verileri metalaştırdığı ve demokratik süreçleri etkileme kapasitesine ulaştığı bir dönemde Türkiye, kamu yararını ve sosyal adaleti önceleyen bir teknoloji yaklaşımı benimsemektedir.

Değere dayalı teknoloji yaklaşımıyla, teknolojinin toplumu aşındıran etkilerine karşı insanı ve toplumsal bütünlüğü koruyan yeni bir model geliştiriyoruz. Dijital bağımlılık, siber zorbalık, kişisel verilerin kötüye kullanılması, zararlı içerikler ve algoritmik yönlendirme gibi tehditlere karşı aileleri, eğitim kurumlarını ve kamu otoritelerini kapsayan bütüncül politikaları güçlendiriyoruz. Gençlerimizi ve çocuklarımızı dijital dünyanın sunduğu imkânlarla buluştururken bu dünyanın taşıdığı risklere karşı da güçlü biçimde koruyoruz.

Dijitalleşme çağında yıkıcı teknolojilere karşı değere dayalı teknolojiyi ve insan odaklı tasarımı tüm dünyada öne çıkarmak için çalışıyoruz. Merhameti, sorumluluğu, adaleti, hakkaniyeti ve mazlumun korunmasını dijital dünyanın ahlaki pusulası olarak görüyoruz. Algoritmik sömürüye karşı insanı merkeze alan **ahlaki algoritmik çağı** savunarak, **Türkiye'yi insan merkezli ve değer odaklı dijital düzen** arayışında öncü kılacağız.

SİBER VATAN VE SİBER GÜVENLİK

Veri ve enformasyon çağında siyasi istikrar, ekonomik bağımsızlık, askerî caydırıcılık ve dijital egemenlik birbirini tamamlayan stratejik güç unsurlarıdır. Kara sınırlarımızı ve mavi vatanımızı koruduğumuz kararlılıkla siber vatanımızı da korumaya devam edeceğiz.

Son yirmi yılda siber güvenlik stratejilerimizi çağın ihtiyaçlarına uygun biçimde sürekli yeniledik. Siber Güvenlik Kanununu hazırladık ve Cumhurbaşkanlığına bağlı Siber Güvenlik Başkanlığını kurduk. Kamu kurumlarının, kritik altyapıların, özel sektörün ve vatandaşlarımızın dijital güvenliğini sağlayacak kurumsal ve hukuki kapasiteyi güçlendirdik. Ülkemizin farklı bölgelerinde kurduğumuz büyük veri merkezleriyle güçlü bir dijital savunma hattı oluşturduk.

Gelecek çeyrek asırda veriyi devletin en stratejik varlığı olarak görüyoruz. Bu anlayış doğrultusunda kritik verilerimizin millî sınırlar içinde güvenli biçimde üretilmesini, muhafaza edilmesini, işlenmesini ve ekonomik değere dönüştürülmesini esas alan siber vatan doktrinini geliştirdik.

Siber vatan, Türkiye'nin dijital dünyadaki varlığını bağımsızlık, güvenlik ve beka perspektifiyle ele alan stratejik bir vizyondur. Siber vatan politikamız çerçevesinde enerji, ulaştırma, sağlık, savunma, finans, gıda ve su güvenliği gibi kritik alanların dijital altyapıları her türlü siber tehdide karşı korumaya devam edeceğiz.

Ulusal siber güvenlik kapasitemizi insan kaynağı, teknoloji, mevzuat ve kurumlar arası koordinasyon temelinde geliştirmeyi sürdüreceğiz. Siber tehditleri erken tespit eden, saldırılara hızla karşılık veren ve kritik hizmetlerin kesintisiz devamını sağlayan bütünleşik bir güvenlik sistemini inşa edeceğiz.

Kurumlar arası güvenli veri paylaşımını güçlendirecek ve kamu politikalarının hazırlanmasında millî veriye dayalı karar alma mekanizmalarını yaygınlaştıracacağız. “Millî veri, yerli model” hedefiyle Türkiye, kendi verisiyle geliştirdiği yapay zekâ ve dijital teknolojiler sayesinde stratejik karar alma kapasitesini artıracak, müstakil güç stratejisine dijital alanda da devam edeceğiz.

TEKNOLOJİDE ÜRETEN VE DÜNYAYA YÖN VEREN TÜRKİYE

Millî teknoloji politikamız, araştırmadan üretime, girişimcilikten ihracata ve eğitimden kamu hizmetlerine uzanan bütüncül bir ekosistem anlayışına dayanmaktadır. İlk çeyrek asırda attığımız tohumların karşılıklarını almaya devam edeceğiz. Savunma sanayiindeki büyük teknolojik atılımımızı sağlıktan tarıma, enerjiden ulaşımına her alana taşıyacağız.

Türkiye'yi, küresel teknoloji şirketlerinin oluşturduğu dijital bağımlılığa karşı kendi teknolojik kapasitesini geliştiren ve çevre coğrafyalara dijital hizmet ihraç eden **bölgesel dijital merkez** hâline getireceğiz. Teknolojik dönüşümün oluşturduğu ekonomik değerle, nitelikli istihdamı ve toplumsal refahı daha da artıracacağız. Özgün algoritmalarla Türkiye'ye özgü bir **“adil teknoloji kültürü”** inşa edeceğiz.

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrında yerli ve millî teknoloji mesajımızın hedefi açıktır: Kendi teknolojisiyle bilgiyi üreten, geliştirdiği çözümleri dünyaya sunan, **siber vatanını koruyan ve dijital dünyanın geleceğine insan odaklı değerleriyle yön veren** güçlü, kurucu ve öncü bir Türkiye.

DİJİTAL DÜNYADA HAKİKATİN SAVUNUCUSU TÜRKİYE

Küresel dijital kuşatma ortamında **hakikatin savunucusu Türkiye** vizyonu, siber alandaki asimetrik algoritmik tahakküme karşı bir meydan okumadır. İnsanlığı, kendi çıkarlarına hizmet eden bir tektipleşmeye zorlayan ve arzuladığı yalanı küresel ölçekte görünür kılan tek taraflı dijitalleşmeye karşı insanlığın ortak mirası olan hakikati savunma vizyonudur.

Türkiye, içinde bulunduğumuz yıkıcı dijital düzende yapay zekâ modellerini hakikatin kaynağı olan referans veri setleriyle eğiterek veri zehirlenmelerine müsaade etmeyecektir. Bunun için Türkçenin ve Türkiye'nin kültürel zenginliğinin dijital dünyada güçlü biçimde temsil edilmesini sağlayacak, yerli büyük dil modellerini ve yapay zekâ uygulamalarını yaygınlaştıracaktır. Türkiye'nin kültürel birikimi, dili, toplumsal değerleri ve kalkınma hedefleri doğrultusunda yerli yapay zekâ modellerini geliştireceğiz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın küresel adaletsizliklere karşı bayraklaştırdığı **“daha adil bir dünya mümkün”** hedefini siber dünyada da yerli kod satırlarıyla, milli veri merkezleriyle, özgün algoritmalarla hayata geçireceğiz. Türkiye, bu tahakküme karşı yüksek teknolojisini dost ve kardeş devletlerle de paylaşarak, siber alanda **hakikat eksenli bir teknolojik ittifakın öncülüğünü** üstlenecektir. Bu büyük stratejik uyanışın asıl mimarı, asıl taşıyıcısı ise kendi aklına, kendi diline güvenen, yüksek teknolojiye yön veren yetişmiş beşerî sermayemiz, yani özgüven sahibi genç neslimiz olacaktır.

YARGI HÂKİM VE CUMHURİYET SAV İDARİ YARGI HÂKİMLERİ KUPA TÖRENİ

30 EKİM 2020

IV. ÖNGÖRÜLEBİLİR HUKUK, GÜVEN VEREN YARGI, KUŞATICI ANAYASA

İnsan onurunu koruyan, millet iradesine dayanan, güven veren ve herkes için erişilebilir bir hukuk düzeni kurmak toplumsal barışın, ekonomik kalkınmanın ve siyasi istikrarın anahtarıdır.

AK Parti, bu perspektifle iktidara geldiği ilk günden itibaren hak ve özgürlükler, hukuk ve yargı alanlarında güçlü bir siyasi iradeye dayanan sistematik bir reform programı ortaya koymuştur. **DÖNÜŞTÜRÜCÜ, TAMAMLAYICI ve KORUYUCU nitelikteki reformlarla demokrasi ve hukuk devleti açıkları giderilmiş, hak ve özgürlükler genişletilmiş ve toplumsal barış tahkim edilmiştir.** Geride bıraktığımız çeyrek asırda büyük bir sosyo-politik normalleşme sağlanarak geçmişten gelen birçok dışlayıcı politikaya son verilmiştir.

Bu reformların hayata geçirilmesi sırasında kayıt dışı iktidar kullanan müesses güç odaklarıyla mücadele edilmiş ve millet iradesini korumak için büyük siyasi sorumluluklar üstlenilmiştir. AK Parti, insan hakları ve hukuk reformlarının taşıyıcılığını yaparken uzun bir süre karşısında bürokratik elitlerin hakim olduğu vesayet odaklarını bulmuştur. İşte hukuk ve özgürlüklerin sessiz devrimi, bu tarihi mücadele ortamında şekillenmiştir.

Küresel düzleme bakıldığında, demokrasilerin aşırı sağın ve dışlayıcı siyasetin baskısı altında kaldığı görülmektedir. Haksız savaşlar, işgaller ve soykırım destekçiliği demokratik hukuk düzenlerine karşı derin bir güvensizlik oluşturmuştur. Bu küresel gerileme eğilimine rağmen, AK Parti demokratik hukuk devletini ve özgürlükleri yüksek standartlara ulaştırma iradesinden taviz vermeyecektir.

Toplumsal barışı, siyasi dinamizmi ve çok sesliliği korumaya ve güçlendirmeye devam edeceğiz. Özgürlük ve güvenlik arasındaki suni ikilemi kabul etmiyoruz. Bireyin hak ve özgürlükleri ile kamu düzeni ve güvenliğini -birini diğerine feda etmeden- sağlamak mümkün ve gereklidir. AK Parti'nin ikinci çeyrek asrında özgürlüğü, güvenliği ve kamu düzenini eş zamanlı olarak korumayı sürdüreceğiz.

Önümüzdeki yıllarda yol haritamızı **güven veren bir hukuk düzeni**, eksiksiz biçimde korunan temel haklar ve milletimizin tamamını kucaklayan özgürlükçü ve kapsayıcı anayasa hedefi şekillendirecektir. Böyle bir anayasa yargısal ve siyasal işleyişe istikamet tayin ederek **kalıcı istikrarın** zeminini oluşturacaktır.

TEMEL HAKLAR VİZYONUMUZ: İNSAN İNSANIN YURDUDUR

Geçtiğimiz yüzyılda hak ve özgürlükler alanında kapsamlı bir uluslararası hukuk birikimi ortaya çıkmıştır. Buna rağmen dünya, soykırımdan zorunlu göçe uzanan çok sayıda sistematik hak ihlaliyle sınırlanmaya devam etmektedir. Güç ve çıkar tabanlı uluslararası düzenin yapısal krizlerinden geriye derin bir trajedi ve belirsizlik kaygısı kalmıştır.

Küresel düzenin insanı ve değerleri dışlayan mevcut yapısı, sosyal hakları, kalkınmayı ve refahı merkeze alan yeni bir insan hakları siyasetini gerekli kılmaktadır. İnsan hakları, hukuk metinlerinde yer alan güvencelerle sınırlı kalmamalı, günlük hayatta karşılığı bulunan kamusal hizmetlerle pratiğe dönüştürülmelidir.

AK Parti'nin taşradan merkezî yönetime kadar devlet idaresinin her alanında benimsediği yaklaşım; sağlık, eğitim, çevre, gıda, konut ve sosyal güvenlik haklarını temel bir sorumluluk olarak görmektedir. **Etkili, erişilebilir ve kapsayıcı bir sosyal haklar çerçevesi**, ikinci çeyrek asır vizyonumuzun ayrılmaz bir parçası olacaktır.

İfade, basın, dini inanç ve ibadet, toplantı, gösteri ve örgütlenme hürriyetlerini demokratik toplumun kurucu öğeleri olarak kabul ediyoruz. Bu hürriyetleri kamu düzenini ve başkalarının hak ve özgürlüklerini gözetken bağdaştırıcı bir hukuk yaklaşımıyla güçlendireceğiz. Güvenlik gerekçelerinin temel hakların özünü zedelemesine izin vermeyen reform anlayışımızı sürdüreceğiz.

Eşit vatandaşlık anlayışı, anayasal düzenimizin kurucu ilkesidir. Hiçbir vatandaşımız inancı, kökeni, dili, cinsiyeti veya yaşam tarzı sebebiyle ayrımcılığa uğramayacaktır. Siyasi, etnik, dinî ve kültürel farklılıklarımız **ortak bir gelecek anlayışı** içinde korunacaktır. Çeşitliliği zenginlik, birlikteliği güç olarak gören kapsayıcı siyaset anlayışımız muhafaza edilecektir.

Hukuk devleti; **refahın, adaletin, sürdürülebilir kalkınma ve istikrarın anahtarıdır**. Hak arama hürriyetinin korunması ve geliştirilmesi ise hukuk devletinin vazgeçilmez şartıdır. Bu kapsamda uygulamada ortaya çıkan sorunlar giderilerek hak arama yolları daha etkili hâle getirilecek ve temel haklar çok katmanlı ve bütüncül bir güvence sistemiyle korunmaya devam edecektir.

HIZLI, BAĞIMSIZ VE HESAP VEREBİLİR YARGI

Hak ve özgürlüklerin teminatı olan yargı, toplumsal huzurun, güvenli ve sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın ana unsurları arasında yer almaktadır. Bu bağlamda **adil, hızlı, erişilebilir ve hesap verebilir bir yargı sistemi** birinci önceliğimizdir.

Adil yargılanma hakkını güçlendirecek, adalet hizmetlerine erişimi kolaylaştıracak ve yargısal süreçlerin makul sürede sonuçlanmasını sağlayacağız. Milletimizin yargıya duyduğu güveni güçlendiren, öngörülebilir ve şeffaf bir adalet düzenini koruyacağız. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı, hukuk devletinin özünü teşkil eder. Bu ilkeleri evrensel ölçüde kabul görmüş hukuk standartları doğrultusunda güvence altına almaya devam edeceğiz.

Ceza adaleti sisteminde cezasızlık algısına fırsat verilmeyecektir. Ceza ve infaz mevzuatı, caydırıcılık, hakkaniyet, mağdurun korunması ve hükümlünün topluma yeniden kazandırılması ilkeleri doğrultusunda ele alınacaktır. Suçu ve suçluluğu; yargı, kolluk, eğitim, sağlık ve sosyal yönleri olan çok katmanlı bir süreç yönetimi ile önleyeceğiz.

Savunma hakkı, yargının kurucu unsurlarından biridir. Adalete erişimin en önemli güvencelerinden biri olan avukatlık mesleğinin kurumsal kapasitesi ve mesleki itibarı korunacaktır.

Yargı reformlarının kalıcılığı, güçlü kurumlara ve nitelikli insan kaynağına bağlıdır. Adalet teşkilatının fiziki, teknik ve dijital kapasitesi ülke genelinde daha ileri bir seviyeye taşınacaktır. Bu çerçevede adalet teşkilatının kurumsal mimarisi güçlendirilecek, hâkim ve savcılar başta olmak üzere insan kaynağı uzmanlık ve meslek etiği temelinde geliştirilecektir.

Dijital dönüşüm, adalet hizmetlerinin hızını ve erişilebilirliğini artıran önemli imkânlar sunmaktadır. Bununla birlikte büyük bir hızla dijitalleşen dünyada mahremiyet, veri güvenliği ve dijital haklar yeni özgürlük alanları oluşturmaktadır. Bireyin dijital ortamdaki haklarını koruyan, ifade özgürlüğü ile veri güvenliği arasındaki dengeyi gözetken, dezenformasyon ve siber tehditlere karşı topluma direnç kazandıran bir çerçeveyi önceliyoruz.

Yapay zekâ ve diğer yeni nesil teknolojiler adalet hizmetlerinin etkinliğini artırmak amacıyla kontrollü, aşamalı ve güvenli biçimde yargının hizmetine sunulacaktır. Bütün yargısal süreçlerde insan denetimi ve iradesi asli unsur olarak korunacaktır. Dijital sistemler adalet hizmetlerine nitelik ve hız kazandıran yardımcı araçlar olarak kullanılacaktır.

KURUMSALLAŞMIŞ DEMOKRASİ İÇİN KUŞATICI ANAYASA

Özgürlüklerin, hukuk devletinin, demokratik meşruiyetin ve siyasi istikrarın teminatı olacak yeni anayasa, AK Parti'nin gelecek vizyonunun en önemli bileşenlerinden biridir. Hedefimiz; insanı merkeze alan, toplumu kucaklayan, sivil iradeye dayanan, özgürlük alanlarını genişleten ve Türkiye'nin geleceğine yön veren bir anayasadır.

Yeni anayasa, **çokluk içinde birliği ve farklılıklar içinde millî aidiyeti** koruyan yeni bir toplum sözleşmesidir. Böyle bir anayasal zemin, önümüzdeki çeyrek asrın sınamaları karşısında milli güvenlik ve toplumsal refah için alınabilecek en etkili tedbirlerden biridir.

Anayasal tasavvurumuzun vazgeçilmez unsuru, bağımsız yargının teminatı altında temel hak ve özgürlüklerin etkin şekilde korunmasıdır. Bu doğrultuda, denge ve denetleme mekanizmalarıyla tahkim edilmiş kuvvetler ayrılığı, milletin idareden beklentilerine yanıt verebilecek etkin bir icra organı ile yasama ve denetim kapasitesi güçlendirilmiş meclis yeni anayasanın özünü oluşturmasını hedefliyoruz.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'yle, işleyen bir anayasal demokrasinin inşası için hükümet istikrarı ile denge ve denetleme mekanizmalarını bağdaştıracak bir yapı kurulmuştu. Bu perspektifle sekiz yıllık uygulamanın getirdiği tecrübe dikkate alınarak yeni anayasada ihtiyaç duyulan revizeler yapılacaktır.

Türkiye, mümkün olan en geniş mutabakatla ve demokratik yöntemlerle, toplumun bütün kesimlerinin sahipleneceği yeni anayasa için tarihî bir fırsata sahiptir. Vatandaşlarımızın huzur ve refahını önceleyen, geleceğe güvenle bakmalarını sağlayan bir anayasal hukuk düzeni 86 milyona verdiğimiz bir sözdür.

Siyasi partiler yasası, seçim mevzuatı ve TBMM İçtüzüğünü de anayasanın tamamlayıcı çerçevesi olarak görüyoruz. Bu kapsamda bu üç alanda da siyasi özgürlükleri, demokratik rekabeti ve katılımı, yasama kapasitesini ve parlamenter denetimi güçlendiren bir perspektifin hakim olmasını hedefliyoruz.

Hukuk ve adalette yönümüz Türkiye, hedefimiz milletimizin huzuru, güveni ve refahıdır.

V. GÜÇLÜ, SAYGIN VE İNSAN MERKEZLİ DEVLET

21. yüzyılın ilk çeyreği dünyada önemli bir hakikati gün yüzüne çıkarmıştır. Merkezi yönetim kapasitesinin parçalanması, aşırı yerelleşme ve piyasa işleyişinin her soruna çözüm olarak sunulmasına dayanan reçeteler günümüz ihtiyaçlarına cevap vermemektedir. Bu dönemin başat paradigmaları arasında yer alan küreselleşme, bir yandan hükûmetleri karşılıklı bağımlılıkların getirdiği kırılganlık ve risklerle baş başa bırakırken, diğer yandan kültürel ve toplumsal değerlerin aşınmasına neden olmuştur.

Bugün, dünya yeni bir dönemin eşiğindedir. İklim değişikliği şehirlerimizi, tarımımızı, suyumuzu ve afet güvenliğimizi doğrudan etkilemektedir. Hızlı şehirleşme, demografik dönüşüm, nüfusun yaşlanması, gençlerin beklentileri, yapay zekâ ve dijital teknolojiler kamu yönetiminin çok daha hızlı, daha akıllı ve daha insan odaklı hizmet üretmesini gerektirmektedir. Siber güvenlikten veri yönetimine, afetlere hazırlıktan sosyal politikalara kadar her alanda devletlerin daha çevik, daha dirençli ve daha proaktif olması beklenmektedir.

AK Parti olarak bugüne kadar hantal ve buyurgan devletin yerine hizmet odaklı yönetim anlayışına dayanan, dijital çağa uyum sağlayan ve millete hizmeti esas alan bir anlayışı kamu idaresinin tüm kademelerinde yerleştirdik. Geçmişte reform ihtiyacı devleti millete yaklaştırmak, milletin ihtiyaç duyduğu hizmetlere ulaşmasını sağlamak ve bu kapsamdaki yasal düzenlemeleri gerçekleştirmektir.

Bugünün reform ihtiyacı ise daha kapsamlıdır. Geleceği öngören, riskleri yöneten, dijital çağa uyum sağlayan, krizlere hazırlıklı olan, kurumları birlikte çalıştıran, yerelde çözüm üreten ve milletin değerlerini koruyan yeni bir kamu yönetimi anlayışını inşa etmektir.

Kamu yönetiminde yeni dönem; dağınıklığın değil bütünleşik çalışmanın, hantallığın değil çevikliğin, tepkisel yönetimin değil öngörünün, kaynak israfının değil emanet bilincinin, sadece bugünü idare etmenin değil geleceği inşa etmenin dönemi olacaktır. Reform bizim için geçmişte kalmış bir başarı değil, **milletimizin yarınlarını güvence altına alma iradesidir.**

Bu düsturla hayata geçirdiğimiz Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi, millet iradesine dayanan demokratik meşruiyeti, hızlı karar alma kabiliyeti ve güçlü icra kapasitesi hükümetimizin hareket kabiliyetini genişletmiştir. Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi'nin getirdiği güçlü devlet kapasitesi ve istikrar ve kurumlarımızın aynı hedef etrafında çalışma becerisi sayesinde Covid-19 pandemisi ve son dönem yaşadığımız asrın felaketini etkili bir şekilde yönettik.

Bugün ise Türkiye Yüzyılı'nın yeni eşiğindeyiz. Çeyrek asrı aşan yönetim tecrübemiz, eser ve hizmet siyasetimizin yanında milletimize karşı taşıdığımız emanet bilinciyle Cumhurbaşkanlığı

Hükûmet Sistemi'ni geleceğin ihtiyaçlarına göre tahkim edecek ve kurumsallaşmasını derinleştireceğiz. Dijital çağın ve sürdürülebilir kalkınmanın gerekleri ile uyumlu **yeni nesil kamu yönetimi reformlarını** hayata geçirmeye devam edeceğiz.

Yenilikçi dijital araçları daha etkili kullanarak kamu yönetiminde verimsizliğe yol açan uygulamaları ortadan kaldıracacağız. Bürokratik iş ve işlemleri insan denetimli yapay zeka uygulamaları ile entegre edeceğiz. Kamu maliyesinde tasarrufu, şeffaflığı ve sürdürülebilirliği temin edeceğiz. Kamu ihale mevzuatını dijitalleşmeyi, yenilikçiliği, rekabeti ve sürdürülebilirliği destekleyen bir yaklaşımla güncelleyeceğiz.

Merkezi yönetimde stratejik öngörü ve risk yönetimi mekanizması kuracak, üniversitelerin ve araştırma merkezlerinin destekleriyle merkezi kurum ve kuruluşların veriye dayalı ve toplumsal etki odaklı politika tasarım kapasitelerini güçlendirecek, sektöre uygun misyon odaklı planlama anlayışını yaygınlaştıracacağız. Kamu personel sistemini esnek çalışma yöntemleriyle, etkili performans izleme ve ölçme sistemleriyle ve 21. yüzyılın kamu hizmeti yetkinlikleriyle donatarak devlet kapasitemizi konsolide edeceğiz.

Yeni nesil kamu yönetimi reformlarımızı hayata geçirirken **insanı ve değerleri merkeze** almaya devam edeceğiz. Milletimizin derdini zamanında gören, hizmeti geciktirmeyen, kriz anında milletin yanında duran, **aileyi koruyan, gençlerine imkân açan**, şehirlerini güvenli kılan, teknolojisini kendi üreten ve **dünyada adaletin sesi olan çevik, yeni dijital teknolojilerle entegre**, veriyi etkili kullanan,

YERELDEN YÜKSELEN GÜÇ TÜRKİYE

AK Parti'nin yerel yönetim anlayışı, kurulduğu günden bu yana milletin duasına mazhar olan **hizmet ve eser siyasetidir**. İnsanı yaşatma ilkesine dayanan belediyecilik anlayışımızda esas olan laf değil icraat, reklam değil hizmet, algı değil eserdir.

Şehirlerimiz **milletin hafızası, medeniyetin ruhu, ailenin huzuru ve geleceğin ufkunu taşıyan emanetlerdir**. Demokrasimizin yapı taşları olan yerel yönetimleri, emanetin sahibi olan milletimize en hızlı, en adil ve en kaliteli hizmeti sunmakla yükümlü kuruluşlar olarak gördük.

Geride bıraktığımız çeyrek asırlık dönemde Türkiye, yerel yönetimlerde büyük bir dönüşüm yaşadı. Bir zamanlar çöp, çukur ve çamurla anılan şehirlerin yerine, modern ulaşım ağlarıyla, sağlam kentsel altyapısıyla, sosyal konutlarıyla ve yaşam merkezleriyle yaşanabilir şehirler inşa ettik. Millet bahçeleriyle, parklarla, spor tesisleriyle, yeşil alanlarla şehirlerimize nefes aldırarak.

Sosyal belediyecilikle ihtiyaç sahiplerinin yanında olduk. **Gönül belediyeciliğiyle** vatandaşla belediye arasındaki mesafeyi kaldırdık.

Bu dönemde gerçekleştirdiğimiz yerel yönetim reformlarıyla büyükşehir belediyelerimizin hizmet kapasitesini genişlettik. Büyükşehir belediyelerimizin sayısını artırarak şehirlerimizin daha bütüncül biçimde planlanmasının önünü açtık. Belediyelerimizin mali imkânlarını, karar alma gücünü ve hizmet üretme kapasitesini geliştirdik. Şehirlerimizin en uzak yerleşim yerlerinde yaşayan

EMANET ANLAYIŞI, EHLİYETLİ KADROLAR, ESER SİYASETİ

Türkiye Yüzyılı'nın ikinci çeyreğinde vizyonumuzu **güvenli konut, dirençli şehir, aile dostu mahalle, üreten kırsal, akıllı belediye, yeşil dönüşüm ve temiz yönetim** üzerine inşa etmeye devam edeceğiz. Tüm hemşehrilerimizin hak ve hukukunu koruyan, şehirlerimizin kaynaklarını verimli kullanan, yerel hizmetleri kolaylaştıran ve gelecek nesillere yaşanabilir şehirler bırakan **bir belediyecilik anlayışını** güçlendireceğiz.

Başta İstanbul olmak üzere tüm şehirlerimizde **500 bin sosyal konut ve kiralık sosyal konut inşa ederek** dar ve orta gelirli ailelerimizi güvenli yuvalara kavuşturacak, barınma yükünü hafifleteceğiz.

Kentsel dönüşümü yalnızca bina yenileme olarak değil, **güvenli konut, güçlü altyapı, sosyal donatı, mahalle kültürü ve insan onurunu koruyan** büyük bir ihya hamlesi olarak ele almayı sürdüreceğiz. Yarıyı Bizden Projemizi 81 ilimize yayarak her yıl 150 bin bağımsız bölümü kentsel dönüşüm kapsamına alacağız.

On bir ili ve on dört milyon vatandaşımızı etkileyen 6 Şubat asrın felaketinden sonra başlattığımız Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı inşa ve ihya seferberliği ile 45. günde ilk konutlar teslim edilmiş ve günde 550 konut, toplamda ise 455 binden fazla konut inşa edilmiştir. Deprem bölgesi hiçbir zaman kendi kaderine terk edilmemiş, “evine girmeyen, iş yerine kavuşmayan tek bir vatandaş bırakmama” anlayışıyla çalışmalar aralıksız sürdürülmüştür.

Ölçeği, hızı ve kapsamı itibarıyla dünyada benzeri olmayan yeniden inşa seferberliği ile bir yandan yüz binlerce bağımsız bölüm eş zamanlı olarak yükselirken diğer yandan yollar, hastaneler, okullar, kamu binaları, altyapı sistemleri ve sosyal yaşam alanları da birlikte tamamlanmaktadır.

Böylece devlet ve millet el ele vererek asrın felaketine karşı asrın dayanışmasını ortaya koyduk. Şimdi hedefimiz, afet bölgesindeki şehirlerimizi konutlarıyla, iş yerleriyle, okullarıyla, altyapısıyla ve sosyal hayatıyla eskisinden daha güvenli ve daha dirençli hale getirmektir. Hiçbir vatandaşımızı sahipsiz, hiçbir şehrimizi çaresiz bırakmadan bölgenin, **ihya ve inşasına devam edeceğiz.**

Aile ve Nüfus On Yılında şehir ve kırsal mekân planlarımızda aile ve nüfus politikalarına uyumu temel ölçütlerden biri haline getireceğiz. Konuttan ulaşım, yeşil alandan sosyal donatıya, eğitimden sağlığa kadar her hizmeti **aileyi merkeze alan bütüncül bir yaklaşımla** ele almayı sürdüreceğiz.

Kırsal kalkınmayı yerel yönetim vizyonumuzun ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz. KÖYDES ve BELDES desteklerimizle köylerimizin ve beldelerimizin yol, içme suyu, kanalizasyon ve temel altyapı sorunlarına kalıcı çözümler ürettik. Gelecek yıllarda sürdürülebilir kalkınmanın kalbinde kırsal üretimin ve gıda güvenliğinin yer alacağına inanıyoruz.

Genç çiftçilerimize, kadın kooperatiflerimize, tarımsal girişimcilerimize, yerel ürün markalarımıza ve dijital tarım uygulamalarına yeni destekler sağlayacağız. Kırsalda üreten insanımızın emeğini koruyacağız, ürününü daha değerli hale getireceğiz, pazara erişimini kolaylaştıracacağız ve **gıda güvenliğini** yerelden başlayarak tahkim edeceğiz.

DİJİTAL ÇAĞDA DİRENÇLİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR VE İNSAN MERKEZLİ ŞEHİRLER

Türkiye Yüzyılında şehirlerimizi kimliğinden, kültüründen, tarihinden ve değerlerinden koparmadan dijital çağın imkânlarıyla güçlendireceğiz. Gelişmiş e-belediyeçilik uygulamaları, akıllı şehir çözümleri, yapay zekâ destekli hizmetler, veri temelli karar alma sistemleri ve güçlü dijital altyapısıyla belediye hizmetlerini **daha hızlı, daha etkin, daha şeffaf, daha güvenli, daha erişilebilir ve daha vatandaş odaklı** hale getireceğiz. Şehirlerimizde teknolojinin merkezine insanı, dijitalleşmenin merkezine ise hizmeti yerleştireceğiz.

Bu hedeflere ulaşmak için **Belediye İnsan Kaynağı ve Yerel Kapasite Reformu**'nu hayata geçireceğiz. Belediye personelimizin dijital becerilerini, afet ve kriz yönetimi kapasitesini, iklim ve çevre duyarlılığını, mali disiplin bilgisini, etik sorumluluğunu, vatandaş odaklı hizmet anlayışını ve proje geliştirme yetkinliğini güçlendireceğiz.

Yerel yönetimlerimizin iklim değişikliğiyle mücadele, çevrenin korunması, enerji verimliliği, sıfır atık ve su yönetimi konularındaki görev ve yetkilerinin daha açık ve uygulanabilir olması için yerel yönetim mevzuatını en kısa sürede uyumlu hale getireceğiz. Böylece Türkiye Yüzyılında şehirlerimizi yeşil dönüşümün, iklim direncinin ve sürdürülebilir kalkınmanın **öncü mekânları** haline getireceğiz. 81 ilimizin tamamı için şehirlerimize özgü **Su Güvenliği Planları** hazırlayarak suyumuzu geleceğimizin emaneti olarak koruyacağız.

Belediyelerimizin mali yapısını şehirlerimizin gerçek ihtiyaçlarına göre yeniden düzenleyeceğiz. Turizm şehirlerimizin, sanayi merkezlerimizin, kırsal kalkınma potansiyeli yüksek yerleşimlerimizin farklı hizmet yüklerini dikkate alarak belediye gelirlerini **daha sürdürülebilir ve yerel kalkınmayı destekleyecek** şekilde gözden geçireceğiz.

Şehirleşme ve belediyecilikte büyük mesafeler kat ettik. Ancak son yıllarda bazı belediyelerde ortaya çıkan **yolsuzluk ve rüşvet iddiaları, imar rantı tartışmaları, denetimsiz harcamalar, kaynak israfı** ve milletin öncelikleriyle bağdaşmayan uygulamalar, belediyelerimizde yeni bir denetim ve hesap verebilirlik reformunu zorunlu hale getirmiştir. Çünkü milletin emaneti olan belediye bütçesinin tek bir kuruşu dahi **israfa, ranta, usulsüzlüğe ve keyfi tercihlere** kurban edilemez.

Bu anlayışla, belediye kaynaklarının **etkin, verimli, adil, şeffaf, hukuka uygun ve doğrudan kamu yararına** kullanılmasını güvence altına alacak yasal düzenlemeleri daha da güçlendireceğiz. Belediyelerde **harcama disiplini, mali saydamlık, performans denetimi ve hesap verme sorumluluğunu** tahkim edeceğiz.

Belediyelerimizde mali raporlama, personel giderleri, borçlanma, iştirakler ve belediye şirketlerinin mali denetimi konularını sağlam kurallara bağlayacağız. **Belediye şirketlerini denetim dışı alanlar olmaktan çıkaracağız.** Belediye yöneticilerinin harcamalardan doğan hukuki ve mali sorumluluklarını netleştireceğiz. Mülki idare amirlerinin yerel yönetimler ve kamu kurumları arasındaki gözetim, koordinasyon ve kamu hizmetlerinin bütünlüğünü sağlama yetkilerini yeniden düzenleyeceğiz.

e ve Nü On Yılı

VI. GÜÇLÜ AİLE, MÜREFFEH TOPLUM

Dünyada demografik dengelerinin hızla değiştiği, toplumların yaşlandığı ve aile yapısının yeni sınamalarla karşı karşıya kaldığı bir dönemde Türkiye'nin geleceği **nitelikli nüfusunu koruyan, ailesini güçlendiren ve toplumsal refahını kalıcı hâle getiren** uzun vadeli bir insan ve toplum vizyonuna bağlıdır. İnsanımızı, ailemizi ve toplumsal dayanışmamızı koruyup güçlendirmeyi önümüzdeki çeyrek asrın temel hedeflerinden biri olarak görüyoruz.

Bu hedef, her vatandaşını hayatın her aşamasında destekleyen güçlü ve kapsayıcı bir sosyal devlet anlayışıyla mümkündür. Sağlıkta dönüşümden sosyal konuta, engelli ve yaşlı bakımından tabana yayılan sosyal yardımlara kadar atılan adımlar sosyal devleti ete kemiğe büründürmüştür. Yeni dönemde bu kazanımları çağın ihtiyaçları, demografik değişimler ve toplumsal beklentiler doğrultusunda güçlendiriyoruz.

MÜREFFEH TÜRKİYE'NİN TEMİNATI: GÜÇLÜ AİLE, GÜÇLÜ NÜFUS

- Aile, toplumun temel kurumu ve millî-manevî değerlerimizin taşıyıcısıdır. Güçlü bireyden güçlü aileye, **güçlü aileden müreffeh topluma ve kerim devlete** uzanan bağ, ortak geleceğimizin teminatıdır. Bu anlayışla, insan fitratını ve aile yapısını hedef alan; tercihlere saygı söylemiyle meşrulaştırılan cinsiyetsizleştirme politikalarını reddediyoruz. Aile içi şiddet, bağımlılık, zararlı alışkanlıklar ve aile bütünlüğünü tehdit eden sosyal risklerle mücadeleyi kararlılıkla sürdürüyoruz.
- Nüfusu artıran, gençleri geleceğe hazırlayan, aile kurmayı destekleyen ve insan kaynağını güçlendiren politikalar AK Parti'nin ikinci çeyrek asrının beşerî sermaye vizyonunun temelidir. Aileye yapılan her türlü yatırımı Türkiye'nin geleceğine yapılan stratejik bir yatırım olarak değerlendiriyoruz.
- Kadını güçlendiren, anneliği koruyan, babalığın sorumluluğunu destekleyen ve çocuğun üstün yararını merkeze alan **aile dostu bir devlet anlayışıyla** güçlü aileyi, güçlü toplumu ve güvenli geleceği birlikte inşa edeceğiz. **“Aile ve Nüfus 10 Yılı”** ilan ettiğimiz 2026-2035 döneminde eğitimden ekonomiye, istihdamdan konuta, şehirleşmeden sosyal güvenliğe kadar bütün politika alanlarında aileyi ve nüfus yapımızı güçlendirecek kapsamlı, bütüncül ve uzun vadeli politikaları kararlılıkla hayata geçirmeye devam edeceğiz.
- Hedefimiz; ekonomik güvenceyi, eğitimi, bakım hizmetlerini, sosyal güvenliği, konutu ve göç yönetimini ortak bir strateji içinde buluşturan uzun vadeli bir nüfus ve aile politikası oluşturmaktır.

- Bu stratejinin **ilk sütunu**, gençlerimizin aile kurmasının önündeki ekonomik ve sosyal engellerin kaldırılmasıdır. Genç çiftlerin uygun konuta, istikrarlı gelire ve güvenli istihdama ulaşmasını demografik politikamızın temel unsurlarından biri olarak görüyoruz. Evlilik, konut ve doğum desteklerini gelir ve istihdam politikalarıyla birlikte ele alan bütünleşik bir destek sistemi kuracağız.
- **İkinci sütun**, güçlü bir bakım ekosistemi ve kadınların ekonomik ve toplumsal hayata etkin katılımıdır. Erken çocukluk bakımını ve eğitimi daha yaygın, nitelikli ve kolay erişilebilir hâle getireceğiz. Çalışma hayatı ile aile sorumlulukları arasında sağlıklı bir denge kuran esnek modelleri yaygınlaştıracacağız.
- **Üçüncü sütun**, eğitim ile istihdam arasındaki uyumun güçlendirilmesidir. Eğitim sistemini geleceğin sektörlerinin ve değişen işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun biçimde geliştireceğiz. Yetişmiş insan gücümüzü ülkemizde tutan, nitelikli kariyer imkânları sunan ve tersine beyin göçünü hızlandıran bir ortamı teşvik etmeyi sürdüreceğiz.
- **Dördüncü sütun**, sosyal güvenliğin sürdürülebilirliği ve aktif yaşlanmanın desteklenmesidir. Yaşlanan nüfusun doğuracağı sosyal ve ekonomik ihtiyaçları bugünden öngören politikaları aktif olarak hayata geçireceğiz. Sağlıklı yaşlanma, koruyucu sağlık hizmetleri, esnek çalışma modelleri ve güçlü bakım altyapısı bu politikanın temel unsurları olacaktır.
- **Beşinci sütun**, millî menfaatlerimizi ve toplumsal uyumu esas alan nitelikli beyin göçü yönetimidir. Yüksek vasıflı insan kaynağını ülkemize çeken ekonomik, bilimsel ve toplumsal iklimi tahkim edeceğiz. Böylece Türkiye'yi nitelikli insan kaynağı için küresel bir çekim merkezi hâline getireceğiz. Yurtdışındaki vatandaşlarımızın bilgi, deneyim ve girişimcilik kapasitesinden daha etkin biçimde yararlanacağız.

NESİLLER ARASI BAĞ VE DAYANIŞMA

Önümüzdeki çeyrek asırda nesiller arasındaki bağı daha da güçlendireceğiz. Yaşlılarımızın yalnızlaşmasını, gençlerimizin aidiyet duygusunu kaybetmesini ve çocuklarımızın sevgiden, güvenden ve aile desteğinden yoksun kalmasını önleyecek; her yaşta insanımızın birbirine omuz verdiği, dayanışma ve karşılıklı sorumluluk duygusunun güçlendiği bir toplum yapısını hep birlikte inşa etmeye devam edeceğiz.

Çocuklarımızı ve gençlerimizi bilimde, üretimde, sanatta ve sporda başarıya yönelen güçlü bireyler olarak yetiştirme kararlılığındayız. Çocuklarımızı ve gençlerimizi dijital dünyanın imkânlarıyla buluştururken risklerine karşı da koruyacağız. Geleceğimizi algoritmaların insafına bırakmayacağız. Dijital mecraların değil, **değerlerin ve ailenin yön verdiği bir toplum** vizyonunu sürdüreceğiz.

HER KESİMİYLE GÜÇLENEN, HER YETENEĞİYLE BÜYÜYEN TOPLUM

Toplumun hiçbir ferdi geride bırakmayan kapsayıcı kalkınma anlayışını güçlendireceğiz. Her vatandaşımızın eğitim, sağlık, istihdam, kültür ve sosyal hayata eşit imkânlarla katılmasını desteklemeye devam edeceğiz.

Engelli bireylerimizin haklarını güçlendiren ve hayatın her alanına etkin katılımlarını artıran reformları daha ileri bir seviyeye taşıyacağız. Erişilebilirliği kamu politikalarının ve şehir planlamasının temel ilkelerinden biri olarak görüyoruz. Eğitim, istihdam, ulaşım, teknoloji ve sosyal yaşama erişimini kolaylaştırmaya ve yeteneklerini geliştirmelerini, üretken bireyler olarak toplumsal hayata katılmalarını desteklemeye devam edeceğiz.

Çocukların, gençlerin, kadınların, yaşlıların ve dezavantajlı kesimlerin ihtiyaçlarını gözeten bütüncül sosyal politikaları pekiştireceğiz. Her bireyin kendisini güven içinde hissettiği, potansiyelini gerçekleştirebildiği ve ortak geleceğe katkı sunduğu müreffeh bir toplum vizyonumuzu sürdüreceğiz.

YENİ NESİL EĞİTİM VE BEŞERÎ SERMAYE

Nitelikli nüfusun teminatı güçlü bir eğitim sistemidir. AK Parti'nin gelecek vizyonunda eğitimin hedefi, köklerden geleceğe uzanan bir anlayışla millî ve manevî değerleri içselleştirmiş; **akl-ı selim, kalb-i selim ve zevk-i selim sahibi;** yetkin, erdemli, eleştirel düşünebilen, bilim ve teknoloji üreten, dijital çağın yetkinliklerini taşıyan ve insanlığa katkı sunan nesiller yetiştirmektir.

Geride bıraktığımız çeyrek asırda eğitimin erişilebilirliğini artırdık, fiziki altyapıyı güçlendirdik ve böylece Türkiye'nin en büyük beşerî sermaye hamlelerinden birini hep birlikte gerçekleştirdik. Eğitimi, toplumun bütün kesimleri için fırsat adaletini gözeten, daha kapsayıcı ve bireyin bütüncül gelişimini destekleyen bir kamu hizmeti hâline getirdik.

Eğitim sistemimizin temeli olan kamu okullarımızı, her bir velimiz için en güvenli, en huzurlu ve en çok tercih edilen birinci adres hâline getiriyoruz. Eğitim kurumlarımızın fiziki altyapısını, öğrenci başına düşen alanı ve öğretmen ilgisini en ideal ölçeklere ulaştırıyoruz. **Her evladımızın yüksek ilgiyle yetişmesini** eğitimde önceliğimiz olarak görüyoruz.

Yeni dönemde hedefimiz, her bireyin yeteneğini erken yaşta keşfeden ve potansiyelini en üst düzeye çıkaran yeni nesil bir eğitim sistemini sürdürmektir. Bu hedefle, **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli** doğrultusunda her çocuğun yeteneğini geliştiren, sadeleştirilmiş müfredat ve beceri temelli yaklaşımla her gencin geleceğe hazırlanmasını sağlayan ve her vatandaşın hayat boyu öğrenmesini destekleyen **bütünleşik bir öğrenme ekosistemi** oluşturuyoruz.

Temel eğitimde okuma, yazma ve matematik becerilerinin yanı sıra analitik düşünmeyi, problem çözmeyi, iletişimi, takım çalışmasını, dijital ve yapay zekâ okuryazarlığını, değerler eğitimi ve sosyal-duygusal gelişimi birlikte güçlendireceğiz.

Mesleki ve teknik eğitimde üretim ile eğitimi daha güçlü biçimde buluşturacağız. Programları sektörlerle birlikte geliştirecek, öğrencilerin uygulamalı beceri kazanmasını ve topluma katkı sağlayan ve üreten şahsiyetler olarak mezuniyet sonrasında istihdama hızlı biçimde geçmesini destekleyeceğiz.

Yükseköğretimde üniversitelerimizi araştırma yapan, bilgi üreten, girişimciliği destekleyen ve bölgesel kalkınmaya yön veren merkezler hâline getireceğiz. Üniversite, sanayi ve kamu işbirliğini güçlendirecek; bilimsel bilginin teknolojiye ve ekonomik değere dönüşmesini hızlandıracaktır.

Yapay zekâ, dijital teknolojiler ve veri temelli yönetimi eğitimcinin yerini alan değil, onu güçlendiren ve fırsat adaletini mümkün kılan araçlar olarak sistemimize entegre ediyoruz. Eğitim sistemimizi, Türkiye'nin bölgesel güç ve küresel aktör kimliğine uygun biçimde günümüz dünyasının gereklerine göre yeniden konumlandırıyoruz.

Uluslararası iş birlikleriyle eğitim, bilim ve teknoloji alanlarında yeni ortaklıklar kuruyor; Türkiye'yi uluslararası öğrenciler, akademisyenler, araştırmacılar ve nitelikli insan kaynağı için güçlü bir çekim merkezi hâline getiriyoruz.

SAĞLIKLI TOPLUMUN TEMELİ GÜÇLÜ SAĞLIK SİSTEMİ

Son 25 yılda sağlık alanında gerçekleştirdiğimiz reform ve dönüşüm hamleleriyle Türkiye, sağlık hizmetlerine erişimden sağlık altyapısına, şehir hastanelerinden sağlıkta insan gücüne kadar pek çok alanda önemli bir kapasite ve hizmet standardına ulaşmıştır. Sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması, vatandaş odaklı hizmet anlayışının güçlendirilmesi ve sağlık altyapısının modernize edilmesiyle çağın ötesinde bir sağlık sistemine kavuşmuştur. Böylece Türkiye, sağlık sistemini Covid-19 gibi krizlere karşı daha dirençli ve toplumun ihtiyaçlarına daha hızlı cevap verebilen bir yapıya kavuşturmuştur.

Önümüzdeki dönemde sağlık sistemimizi; koruyucu sağlık hizmetlerini önceleyen, kişi merkezli ve entegre bakım anlayışını benimseyen, sağlık ve sosyal bakım hizmetlerini bütüncül biçimde sunan, dijital teknolojiler ve yapay zekâ uygulamalarını etkin kullanan, sağlık verisini stratejik bir kamu varlığı olarak yöneten, güçlü ve nitelikli sağlık iş gücüne sahip, mali açıdan sürdürülebilir bir yapıya kavuşturacağız.

Gelecek çeyrek asırda, yerli ve millî ilaç sanayimizi stratejik bir sektör olarak güçlendireceğiz. İlaç, aşı, biyoteknolojik ürünler ve ileri tedavi yöntemlerinde kendi Ar-Ge ve üretim kapasitemizi geliştireceğiz. Sağlık teknolojilerinde dışa bağımlılığı azaltarak kritik ilaç ve tıbbi ürünlerde güçlü ve güvenilir bir üretim ekosistemi oluşturacağız. Türkiye'yi sağlıkta yüksek katma değerli üretim, yenilikçilik ve teknoloji geliştirme kapasitesi bakımından öncü ülkelerden biri haline getireceğiz.

AHDE VEFA: ŞEHİT YAKINLARI VE GAZİLERİMİZ

Şehitlerimizin emanetine sahip çıkmak ve gazilerimize vefa göstermek, millet olma bilincimizin en güçlü ifadelerinden biridir. Şehit yakınlarımızın ve gazilerimizin hayat standartlarını yükselten ve haklarını koruyan politikaları geliştirmeye devam edeceğiz.

Eğitimden istihdama, sağlıktan konuta ve sosyal desteklere kadar bütün hizmetlerde şehit yakınlarımızın ve gazilerimizin yanında olmayı sürdüreceğiz. Vefa kültürünü toplumsal hayatımızın temel değerlerinden biri olarak gelecek nesillere aktaracağız.

SOSYAL KORUMA SİSTEMİ VE SOSYAL YARDIMLAR

Sosyal devlet anlayışımızın temelinde, hiçbir vatandaşımızın kendisini sahipsiz ve çaresiz hissetmemesi yer almaktadır. Bu anlayışla son çeyrek asırda hayata geçirdiğimiz reformlar, düzenlemeler ve projeler sayesinde anayasal bir ilke olan sosyal devleti, soyut bir norm olmaktan çıkararak her vatandaşımızın günlük hayatında karşılığını gördüğü kurumsal bir gerçekliğe dönüştürdük. Geçmişin dağınık, parçalı, yetersiz ve istikrarsız sosyal koruma mekanizmalarının yerini bugün bütünleşik, sistematik, istikrarlı ve sürdürülebilir bir yapı almıştır.

Bugün birçok gelişmiş ülkenin standartlarıyla yarışabilecek düzeye ulaşan sosyal koruma sistemimizi, önümüzdeki çeyrek asırda sürekli reform hedefiyle daha da ileri taşıyacağız. Modern teknolojiyle desteklenen, erişimi kolay, hak temelli, aileyi koruyan ve aile bütünlüğünü sürdüren hane esaslı, kurumsal yapı ve süreçlerle yürütülen, istikrarlı ve sürdürülebilir bir sosyal koruma sistemini hayata geçireceğiz.

Sosyal konut projelerini sürdüreceğiz, dar gelirli ailelerin güvenli ve nitelikli konuta erişimini destekleyeceğiz. Bu kapsamda, gelecek yirmi beş yıllık süreçte sosyal konut finansman modelimiz ile her yıl 100 bin ve toplamda 2 milyon 500 bin vatandaşımızı ev sahibi yaparak konut sahipliği oranını artıracacağız.

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrında nitelikli nüfus, güçlü aile ve müreffeh toplum vizyonumuz; insanı koruyan, aileyi güçlendiren, nesilleri birbirine bağlayan ve hiçbir vatandaşını geride bırakmayan bir sosyal düzen üzerinde yükselecektir.

Güçlü ailelerimiz, nitelikli insan kaynağımız ve dayanışma kültürümüzle Türkiye'nin geleceğini daha müreffeh, daha güçlü ve daha güvenli yarınlara taşıyacağız.

VII. TÜRKİYE YÜZYILI KADINLA MÜMKÜN

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın “Türkiye Yüzyılı, kadınların yüzyılı olacaktır” söylemini kendimize vizyon edinerek kadınların, güçlü ailelerin ve güçlü bir toplumun teminatı olduğuna inanıyoruz. Bu anlayışla bugüne kadar kadınların hak ve özgürlüklerini genişleten; eğitime, istihdama, siyasete ve karar alma mekanizmalarına erişimlerini güçlendiren hukuki, ekonomik, sosyal ve kurumsal pek çok adımı kararlılıkla hayata geçirdik.

Çeyrek asırda hayata geçirdiğimiz kadın politikalarımız ile kamu yönetimi ve karar alma mekanizmalarında kadın temsiliinde sağladığımız güçlü artış; siyaset, akademi, bürokrasi, yasama, yürütme, yargı ve askeri temsiliyetler başta olmak üzere tüm alanlarda çeşitlilik gösterirken ikinci çeyrek asırda da kadınların temsiliyetinin ve görünürlüğünün artmasına yönelik politikalarımızı hayata geçirmeye devam edeceğiz. Çünkü Türkiye Yüzyılı; kadınların potansiyelinin önündeki engellerin kaldırıldığı, başarılarının çoğaldığı, sözlerinin güçlendiği ve Türkiye'nin geleceğine kadınlarla birlikte yön verildiği bir yüzyıl olacaktır.

EĞİTİM: GÜÇLÜ KADIN GÜÇLÜ AİLE GÜÇLÜ TOPLUM

AK Parti olarak, kadını toplumu şekillendiren ve yön veren aktörlerden biri olarak desteklemede eğitimin en büyük belirleyici politika alanlarından biri olduğuna inanıyoruz. Kız çocuklarının okullaşma oranlarının artırılması, eğitim yardımları, “Haydi Kızlar Okula!”, “Ana-Kız Okuldayız” ve “Nerede Kalmıştık?” gibi eğitim seferberlikleriyle birlikte hayat boyu öğrenmeyi yaygınlaştırdık. Eğitimde fırsat eşitliğinin yanı sıra inanç özgürlüğünü yaşamanın önündeki en büyük engel olan okullarda başörtüsü yasağını kaldırdık.

Kadınların yaşamlarının her döneminde dijital ve teknolojik yetkinliklerini geliştirebildiği, yapay zeka okuryazarlığı, STEM alanları, dijital girişimcilik ve mesleki eğitimlerden akademik kariyer planlamasına kadar her alanda potansiyelini gerçekleştirebildiği “hayat boyu öğrenme” imkanlarını yaygınlaştıracacağız.

ÇALIŞMA HAYATI VE SOSYAL DESTEK MEKANİZMALARIYLA GÜÇLÜ KADIN

Kadın istihdamını güçlendirmeyi bir adım öteye taşıyarak girişimcilik destekleri ve prim teşvikleri ile kendi markasını oluşturma, işletmelerini büyütme ve ihracat yoluyla gelir elde etme fırsatları sağladık. İkinci çeyrek asırda kadın girişimciliğini yeni teknolojilere entegre ederek güçlendirmeye devam edeceğiz.

Kadını çalışma hayatında güçlendirirken kreş ve gündüz bakım hizmetleri, yarı zamanlı ve kısmi çalışma, aile dostu çalışma hayatı düzenlemeleri ile aile yaşamı ve çalışma hayatını dengelemeye yönelik politikalar üretmeye devam edeceğiz. Çeyrek asırda kadınların sosyal güvenceye erişimi ve haklar konusunda kırsaldaki kadınların sigortalı olma hakkından annelere doğum borçlanması hakkına kadar birçok alanda düzenlemeler yaparken önümüzdeki çeyrek asırda kadının ev içi emeğinin görünür kılınması, bakım yükünün dengelenmesi ve sosyal desteklerin artırılmasına yönelik çalışmalarımızı güçlendirerek hayata geçireceğiz.

Kadınların ekonomik bağımsızlık, çalışma ve sosyal hayata katkılarını fırsat eşitliği perspektifinde güçlendiren çok sayıda düzenlemeleri yürütürken kamu personeli alımları önünde engel teşkil eden ve inanç özgürlüğünü yok sayan başörtüsü yasağını kaldırarak istihdamda cinsiyet ayrımcılığının da önüne geçtik. Kadına yönelik çalışma hayatında inanç özgürlüğü ve cinsiyet ayrımcılığıyla mücadelede güvence mekanizmalarını güçlendireceğiz.

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELEDE SIFIR TOLERANS

Kadın politikalarımızın en belirgin dönüşümlerinden biri şiddetle mücadele alanında gerçekleşmiştir. Türk Ceza Kanunu'nda yapılan reformlar, kadının korunmasına yönelik mekanizmalar, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM), Kadın Konukevleri, savcılıklarda aile içi şiddet büroları ve adliyelerde mağdur destek birimleri ile risklerin erken dönemde tespitine dair çok yönlü uygulamalar hayata geçirilerek şiddet mağduru kadınların yanında olduk.

Akdeniz Parlamenterler Asamblesi tarafından Avrupa'nın en iyi uygulaması seçilen KADES ile dünyaya örnek bir modeli hayata geçirerek, kadınların kendilerini daha güvende hissetmelerini ve ihtiyaç anında kolluk kuvvetlerine tek tuşla ulaşabilmelerini sağladık. Kurumlararası veri ve koordinasyon kapasitemizi artırarak, erken uyarı ve etkin müdahale mekanizmalarımızı güçlendirmeye devam edeceğiz.

Faile yönelik izleme, tedavi ve rehabilitasyon programlarını yaygınlaştırarak şiddetin tekrarını önlemeye yönelik politikalarımızı güçlendireceğiz.

KADIN SAĞLIĞININ KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ

Kadınların gebelikten doğum sonrasına kadar yakından izlendiği, koruyucu sağlık hizmetlerinin güçlendirildiği ve sağlık hizmetlerine erişimin yaygınlaştırıldığı uygulamalarla anne ve kadın sağlığı politikalarımızı çok daha ileri bir noktaya taşıdık. Önümüzdeki dönemde de kadınların farklı yaş dönemlerine özgü sağlık taramalarını yaygınlaştırırken, sağlığı geliştirici uygulamaları güçlendirmeye ve sağlık okuryazarlığı düzeyini artırmaya devam edeceğiz.

Kadınların sağlıklı ve aktif yaş almalarını destekleyecek; özellikle yalnız yaşayan yaşlı kadınların sağlık, bakım, sosyal destek ve sosyal hayata katılım ihtiyaçlarına yönelik yeni modeller geliştireceğiz.

Türkiye Yüzyılı kadın politikalarımızı; kadını güçlendirirken iş, aile ve sosyal yaşam arasındaki dengeyi gözeten, hak ve inanç özgürlüklerini güvence altına alan; eğitimden istihdama ve girişimciliğe, sosyal hayattan karar alma mekanizmalarına kadar her alanda fırsat eşitliğini geliştiren bütüncül bir anlayışla şekillendireceğiz. Kadınların kazanımlarını daha da ileri taşıyan, değişen ihtiyaçlara etkin çözümler üreten ve her kadının potansiyelini hayata geçirebildiği kapsayıcı bir toplumsal yapıyı güçlendirmek, Türkiye Yüzyılı vizyonumuzun önceliklerinden biri olacaktır. Türkiye'nin büyümesinde ve dönüşümünde en güçlü paydaşlardan olan kadınların her alanda daha görünür ve etkili olduğu bir gelecek için çalışmalarımıza hız kesmeden devam edeceğiz.

VIII. GELECEĞİN MİMARİ GENÇLİK

Türkiye'nin en büyük gücü ve en değerli sermayesi; ideal sahibi, donanımlı, ahlaklı ve özgüvenli gençliğidir. Türkiye'nin geleceği olan gençlerimizin yeteneğine, iradesine ve kurucu gücüne inanıyoruz. Gençlerimiz, bugünün olduğu kadar geleceğin de kurucu öznesidir. Dolayısıyla gençliğe yapılan her yatırımı Türkiye'nin bekasına, kalkınmasına ve küresel iddiasına yapılmış bir yatırım olarak görüyoruz.

Gençlerimize korku değil cesaret, karamsarlık değil istikamet, tüketim değil üretim kültürünü hep birlikte kazandırdık. Bu sayede çalışan, üreten ve başaran dinamik bir gençlik potansiyelimiz gerçeğe dönüşüyor. Uluslararası sıralamalarda öğrencilerimizin başarıları her geçen yıl artıyor. Gençlerimiz; savunma sanayinden yapay zekâya, uzay teknolojilerinden biyoteknolojiye, diplomasiden sanata kadar her alanda başarı hikâyeleri yazıyor. Savunma sanayi şirketlerimiz başta olmak üzere yüksek teknolojili ve stratejik alanlarda faaliyet gösteren firmalarımızda yüz binlerce genç hayata başlıyor, ülkemizin yüzünü ağartacak işlere imza atıyor.

Nüfusumuzun yaşlanmaya başladığı bu dönemde gençliğin potansiyelini en yüksek düzeyde değerlendirmek, Türkiye Yüzyılı'nın en kritik önceliklerinden biridir. AK Parti'nin ikinci çeyrek asrı gençliğin enerjisini millî kapasiteye, yeteneğini üretime ve idealini kurucu bir iradeye dönüştürdüğü dönem olacaktır.

DİJİTAL ÇAĞIN ÖNCÜ KUŞAĞI

Yapay zekâ, kuantum, robotik ve ileri üretim teknolojilerinin şekillendirdiği yeni çağda gençlerimiz, teknolojiyi tüketen değil üreten bir kuşak olacaktır. Dünyadaki değişimi takip etmekle kalmayıp geleceğe yön veren, dijital çağın bilgi kirliliği karşısında hakikati arayan ve koruyan bir nesil yetiştirme kararlılığındayız. TEKNOFEST ruhuyla yetişen bu nesli, millî teknoloji hamlemizin ve dijital egemenlik vizyonumuzun taşıyıcısı olarak görüyoruz.

Dijital dünyanın imkânlarını gençlerimizle buluştururken risklerine karşı da kararlı bir duruş sergiliyoruz. Yapay zekâ okuryazarlığını, veri bilimini ve siber güvenlik yetkinliğini gençlerimizin temel donanımı hâline getireceğiz. Genç mühendislerimizin, yazılımcılarımızın ve tasarımcılarımızın savunma sanayinden uzay teknolojilerine uzanan millî projelerde görev almasını desteklemeye devam edeceğiz.

Dijital bağımlılık, siber zorbalık, zararlı içerikler ve bağımlılık ağlarının dijital mecralardaki uzantılarıyla mücadeleyi sürdüreceğiz. Gençlerimizin mahremiyetini, zihinsel sağlığını ve gelişimini koruyan bir dijital düzeni savunmaya devam edeceğiz.

SÖZ SAHİBİ GENÇLİK

Gençlerimizi geleceğimiz hakkında alınan kararların belirleyicisi, **kendi çağının kurucu aktörleri** olarak görüyoruz. **Bugüne kadar gençlerle birlikte düşündük, gençlerle birlikte karar verdik, gençlerle birlikte uyguladık.** Seçme ve seçilme yaşında yaptığımız düzenlemelerle gençlerin siyasetteki temsilini artırdık. Gençlik meclislerini, kent konseylerinin gençlik yapılarını ve üniversite temsil mekanizmalarını sembolik olmaktan çıkararak karar alma süreçlerinin vazgeçilmez parçası hâline getirdik. Önümüzdeki dönemde de gençlerin siyasete ve karar alma süreçlerine aktif katılımını güçlendirmeye devam edeceğiz.

Gençlik sivil toplum kuruluşlarının kurumsal kapasitesini daha fazla destekleyeceğiz. Gönüllülük kültürünü eğitim hayatının ve toplumsal hayatın tabii bir parçası hâline getireceğiz. Afetlerden çevre çalışmalarına, sosyal dayanışmadan kültürel mirasın korunmasına kadar geniş bir alanda gençlerimizin gönüllü katkısını kolaylaştıracacağız.

KÖKLERİNDEN GÜÇ ALAN, GELECEĞE YÖN VEREN GENÇLİK

Gençliğimizin en güçlü pusulası, köklü medeniyet birikimimiz ve millî-manevî değerlerimizdir. **Kimliğinden emin, tarihine sahip çıkan, geleceğine güvenle bakan ve dünyaya açık bir gençlik** yetiştirme kararlılığındayız. Gençlerimizin aidiyet duygusunu güçlendiren, onları yalnızlığa ve anlamsızlığa terk etmeyen bir kültür, sanat ve spor iklimini hep birlikte yaşatma gayretindeyiz.

Bu sebeple; kültür, sanat ve sporu gençlerimiz için bir lüks değil, bir hak ve bir imkân olarak görüyoruz. Devletin görevi, yeteneği olan her gencin bu alanlarda kendini gerçekleştirmesinin önündeki engelleri kaldırmaktır.

Gençlerimizi bilimde, sanatta ve sporda başarıya yönelen güçlü şahsiyetler olarak yetiştirmek birinci önceliğimizdir. Genç sanatçıların, yazarların, sinemacıların ve müzisyenlerin yetişmesini desteklemeye devam edeceğiz. Kültür ve sanat kurumlarımızın sahnelerini genç yeteneklere açacağız. Genç sanatçılarımızın eserlerinin uluslararası mecralarda görünürlüğünü artıracak destekleri sürdüreceğiz.

Tabana yayılan spor altyapısını güçlendireceğiz. Her gencin spor yapabildiği tesisleri ülkemizin her mahallesine ulaştıracacağız. Genç sporcularımızın ihtiyaç duyduğu her türlü desteği kesintisiz sürdürmeye devam edeceğiz.

Tüm bu alanları gençlerimize açmak kadar bunları gençlerimiz için güvenli tutmak da sorumluluğumuzdur. Sporda haksız rekabet, şiddet, ırkçılık ve yasa dışı bahis ağlarıyla, kültür-sanat alanında ise hem gençlerimizin yeteneğini görmezden gelen hem de onları istismar eden yapılarla mücadeleyi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Gençlerimizin geleceğini çalmayı amaç edinmiş her türlü bağımlılıkla mücadeleyi bir kamu sağlığı meselesi olduğu kadar bir bekâ meselesi olarak ele alıyoruz. Uyuşturucu, kumar, alkol, tütün ve dijital bağımlılıklara karşı önleyici, koruyucu ve tedavi edici politikaları aile, okul, sivil toplum ve yerel yönetim işbirliğiyle güçlendireceğiz. Gençlerimizin ruh sağlığını destekleyen erişilebilir psikososyal hizmetleri yaygınlaştıracacağız.

AK Parti'nin ikinci çeyrek asrında gençlik vizyonumuz; yeteneğini keşfeden, üreten, karar süreçlerinde söz sahibi olan, teknolojiye yön veren ve köklerinden aldığı güçle geleceğe yürüyen bir nesli hedeflemektedir. Gençlerimize güveniyoruz. Hep olduğu gibi, bundan sonra da **gençlerimizle birlikte**

YA ORTAK

IX. YEŞİL DÖNÜŞÜM ÇAĞINDA TÜRKİYE

Çağımızda iklim değişikliği ve çevre sorunları; ekonomilerin rekabet gücünü, şehirlerin yaşanabilirliğini ve milletlerin geleceğini doğrudan belirleyen bir mesele hâline gelmiştir. Üretimden ticarete, enerjiden şehirciliğe kadar her alanı yeniden şekillendiren **büyük bir yeşil dönüşümün eşiğindeyiz**. Bu dönüşüme yön veren ülkeler, geleceği de inşa etmektedir.

Kuruluşundan bu yana AK Parti, çevreyi hem insana yaraşır bir yaşam alanının teminatı hem de gelecek kuşaklara bırakılacak bir emanet olarak görmüştür. Bu nedenle, kalkınmanın çevreye maliyetini asgari düzeyde tutmayı temel ilke edindik. Üretirken çevresini koruyan, büyürken kaynaklarını israf etmeyen ve ardında yaşanabilir bir vatan bırakan Türkiye mümkündür.

Bu anlayışla, ülkemizin 580 milyon tona ulaşan yıllık sera gazı emisyonunu istikrarlı şekilde azaltarak **2053 Net Sıfır Emisyon Hedefine** fire vermeden ulaşacağız. Bu hedef; ekonomisini, sanayisini, şehirlerini ve insanını birlikte dönüştüren Türkiye'nin iklim ve çevre tahayyülüdür.

Fosil yakıtlara dayalı bir asır geride kalırken, dünya enerjisini güneşten, rüzgârdan ve yenilenebilir kaynaklardan üreten yeni bir döneme geçmektedir. Türkiye bu geçişte büyük bir mesafe kat etmiştir. Yenilenebilir kaynaklar bugün kurulu enerji gücümüzün yarısından fazlasını oluşturmaktadır. Türkiye, güneş enerjisi kapasitesini son beş yılda yaklaşık üç katına çıkararak 24 bin megavattı aşmıştır. Hidroelektrikte Avrupa'nın ikinci, dünyanın dokuzuncu büyük gücü hâline gelmiştir.

Kuruluşundan bu yana enerjide tek kaynağa bağımlılığı sona erdirmeyi ilke edinen AK Parti; bugün bu ilkeyi, **kendi yenilenebilir enerjisini üreten** bir ülke hedefiyle taçlandırmaktadır. Temiz enerjiyi aslî enerji omurgamız hâline getirmeyi ve yeni nesil teknolojileri ve depolama imkânlarını geliştirmeyi; sanayimizi düşük karbonlu üretimle yeniden donatarak bunu bir rekabet gücüne dönüştürmeyi hedefliyoruz.

Bu dönüşümler, **kaynakları israf etmeyen bir üretim ahlakını** da gerektirir. Atığı ekonomiye yeniden kazandırılacak bir kaynak olarak gören döngüsel ekonomiyi tüm sektörlerimizde esas alıyoruz. Sanayicimizi ve ihracatçımızı yeşil finansman ve öngörülebilir kurallarla bu yarışta destekliyoruz.

Sıfır Atık seferberliğiyle israfı kaynağında önleyen, her kaynağı yeniden değerlendiren ve toplumun her ferdini sürece katan bir anlayışı hep birlikte inşa ettik. Bu yaklaşımı, Depozitosu Olan Ambalajlar (DOA) sistemi ile daha da güçlendirerek ambalajların ekonomiye yeniden kazandırılmasını, geri dönüşüm oranlarının artırılmasını ve döngüsel ekonominin yaygınlaştırılmasını hedefliyoruz. Ülkemizin öncülüğünde başlayan bu seferberlik, Birleşmiş Milletler nezdinde de karşılık bulmuş; **30 Mart Uluslararası Sıfır Atık Günü** ilan edilmiştir.

Sıfır Atık Projemizde, atık geri kazanım oranlarımızı 2035 yılında yüzde 60'a, 2053'te ise yüzde 70'lere çıkaracağız. Gelecek çeyrek asırda nüfusumuzun tamamına düzenli depolama tesis hizmeti sağlamış olacağız. Ayrıca arıtılmış atık suların yeniden kullanımında dünyadaki ilk on ülke arasında yerimizi alacağız.

Öte yandan, iklim değişikliği; kuraklıkla, sel ve taşkınlarla, orman yangınlarıyla bizzat yaşadığımız somut bir gerçektir. İklim değişikliğiyle mücadeleyi kurumsallaştırmak için bakanlığımızı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na dönüştürdük. İklim Değişikliği Başkanlığını kurduk. İlk İklim Kanunu'nu çıkararak emisyon ticaret sistemini ve karbon piyasasını tesis ettik.

Türkiye, COP31'e ev sahipliği yaparak iklim diplomasisindeki etkin rolünü daha da ileri taşıyacaktır. İklim diplomasisini küresel sorumluluğun yanında kalkınma, teknoloji paylaşımı ve adil dönüşüm perspektifiyle ele alacağız. Türkiye, gelişmekte olan ülkelerin haklarını gözetken, adil ve kapsayıcı bir küresel iklim yönetişiminin güçlü savunucularından biri olmaya devam edecektir.

Vizyonumuz, ülkemizi iklim krizinin etkilerine karşı dirençli kılmaktır. Bu doğrultuda su güvenliğini millî güvenliğin ayrılmaz bir unsuru olarak görüyor, tarımımızı değişen iklime uyarlıyor, ormanlarımızı karbon tutan bir kalkan olarak güçlendiriyor ve biyoçeşitliliğimizi artırmayı millî öncelik kabul ediyoruz. Bugün, toplam 100 milyon metrekare Millet Bahçesi hedefiyle **yeşil kalkınma hamlemizi** taçlandırıyoruz. Doğayla barışık, çevreyle uyumlu ve sürdürülebilir şehir ekosistemleri inşa ediyoruz.

Çevre meselesini, köklü medeniyet değerlerimizin ve insanı tabiatın hâkimi değil emanetçisi olarak gören anlayışımızın bir gereği olarak ele alıyoruz. Bütün bu dönüşümlerin ancak insanla ve insan için gerçekleşeceğine inanıyoruz. Yeşil dönüşümü, kimseyi geride bırakmama anlayışıyla yürütüyor; çevre bilincini ailede, okulda ve mahallede yeşeren bir kültüre dönüştürüyoruz. Gelecek nesillere **berrak gökyüzüyle, temiz su kaynaklarıyla, bereketli topraklarıyla daha yaşanabilir ve daha müreffeh bir Türkiye** bırakmak hepimizin ortak

X. İKİNCİ ÇEYREK ASRIN EŞİĞİNDE TÜRKİYE

Bu vizyonun her bir sütunu, ortak bir stratejik ufku birbirini tamamlayan parçalarıdır. **Güçlü devlet kapasitesinden bütünleşik millî güce**, düzen kurucu dış politikadan dijital egemenliğe, öngörülebilir hukuktan güçlü aileye, yüksek katma değerli üretimden yeşil dönüşüme kadar her başlık, Türkiye'nin değişime uyum sağlamaya çalışan değil, değişime yön veren bir ülke olma hedefine hizmet etmektedir.

İlk çeyrek asır, milletimizin iradesiyle bu kapasitenin inşa edildiği dönem olmuştur. İkinci çeyrek asır ise bu **kapasitenin kurucu bir küresel etkiye dönüştüğü dönem** olacaktır.

Bu vizyonun taşıyıcısı milletimizin ortak iradesi ve ortak birikimidir. Çeyrek asırlık yürüyüşümüzün bize öğrettiği en büyük hakikat, milletiyle birlikte yol yürüyen bir siyasetin tüm engelleri aştığıdır. Siyaseti bir hizmet ve yönetme yetkisini milletin verdiği bir sorumluluk olarak görmeye devam edeceğiz.

Kökeni, inancı, dili ve yaşam tarzı ne olursa olsun 86 milyonun her ferdi bu ortak geleceğin hem sahibi hem de kurucusudur. Kardeşlik hukukuyla tahkim edilmiş bir toplumsal zemin, önümüzdeki dönemin en güçlü teminatıdır.

Gelecek çeyrek asır, bu **hedeflere kararlılıkla yürüyen bir Türkiye'nin** dönemi olacaktır. Bugün atılan her adım, gelecek nesillerin daha güçlü, daha güvenli ve daha müreffeh bir ülkede yaşamasının teminatıdır. Gelecek nesillerimize kurallarını başkalarının yazdığı bir dünya değil, **kuruluşunda Türkiye'nin mührü bulunan adil bir dünya** bırakma kararlılığındayız.

Yolumuz birdir, istikametimiz birdir, hedefimiz birdir, **köklerinden aldığı güçle geleceğe yön veren, üreten, yöneten ve kuran Büyük ve Güçlü Türkiye'dir**. Bu yürüyüşü milletimizle birlikte, aynı azim ve aynı kararlılıkla sürdüreceğiz.